

ZOMER 2023

PENZINE

HËT PAJOT ZENNE MAGAZINE

WEDSTRIJD
WIN EEN
WAARDEBON
VOOR FIETSCAFE
RUSTINNEKE
KIJK SNEL OP P. 22

MET
CRYPTOPUZZEL
EN KOTER-
HOESKE

HENNEP: TEELT VAN DE TOEKOMST

DE GEZICHTEN VAN HET MODERNISME

OP ZOEK NAAR HALS PERKAMENT

BINNENGLUREN IN HET KASTEEL VAN GAASBEEK

BLIND DATE IN HET LANDSCHAP

HIP

& TRENDY

PAJOT & ZENNE CRYPTO

2

LETTERBAK												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

Alle woorden vind je terug in de artikels van dit PenZine.
De middenkolom bevat een naam of begrip.
De oplossing publiceren we in het volgende nummer.

- A sluwe truuk van het kleinste onderdeel
- B epileptische zonsoudergang
- C verstikkend mooi
- D kustflora
- E boerenhof kwadraat
- F verzamelpunt voor flat-earthers
- G huishoudboekje van meneer pastoor
- H van extra adellijke afkomst

- I gemeenschap hebben op straat
- J het erf ramen
- K openbaar effect
- L landbouwwerktuig voor jongeren
- M vers schijnsel
- N cultuursubsidie
- O muzikaal bloempje
- P job van de visser

- Q gulle woonkern
- R koppositie
- S diepe diepvriezer

Oplossing vorige keer: A. broedhoop, B. koeienwacht, C. trekpaard, D. carrièreprijs, E. voorstelling, F. stamboek, G. kleurrijk, H. straatverlichting, I. nieuwgierig, J. ontsnipperingsmaatregel, K. straattheaterformatie, L. schijnwerper, M. duiventillen, N. wandelnetwerk, O. cameraval, P. laatvlieger, Q. arctisch, R. dooddoeners, S. eendensorten

Hip & trendy, dat is het thema van het nummer dat hier voor je ligt. Persoonlijk vinden wij ons PenZine wel onder deze noemer vallen. Voor de eerste keer hebben we ook een podcast geïntegreerd. Want podcasts zijn ... juist ja, hip & trendy! Wist je trouwens dat markies Marie D'Arconati Visconti, de laatste bewoner van het kasteel van Gaasbeek een hipster avant la lettre was? En wat vind je van modernistische architectuur? Voorbijgestreefd of net hip?

EDITOOOO

De laatste jaren is ook wandelen weer een ware trend geworden. We stellen jullie graag de GR-wandelpaden voor die door onze regio lopen. Ook hennep is aan een opmars bezig en dan bedoelen wij hennep teelt voor isolatiemateriaal, textiel, plantaardige olie of als grondstof voor bioplastic. Want duurzaam bouwen is de trend! We brengen een bezoekje aan de Pajotse Ladies op het rugbyveld, want de sport kent onder vrouwen een toenemend succes. We duiken in de muziekwereld: deze van de folk en de klassieke muziek. Alles behalve hip? Niets is minder waar. En wat blijft altijd trendy? Bloemen natuurlijk! Dus leggen we onze koters uit hoe ze strandbloemen kunnen maken waarmee ze deze zomer ongetwijfeld zullen schitteren.

Heb je het niet zo voor wat vandaag hip en trendy is? Geen nood, want alles komt altijd terug. Dus geniet opnieuw van ons PenZine dat weer boordevol inspirerende verhalen zit en haal er uit wat bij jou past. Nu of later. Veel leesplezier!

CHRISTINE GOESSENS
VOORZITSTER VAN MYOTIS

"De BatBikefietsroute: een duik in de wereld van de vleermuizen"

Lees meer pagina 8-9

ERES
GRAFFITIKUNSTENAAR

"Je wandelt door een landschap op een veel zachtere manier dan langs straat"

Lees meer pagina 18-19

REBEKKA DE BACKER
VIOL- EN BOOGBOUWER

"Ik heb hoop dat ons ambachtelijk beroep zal overleven"

Lees meer pagina 24-25

INHOUD	
2	Cryptopuzzelplezier
3	Editoo en inhoud
4-5	Kort nieuws uit de streek
6-7	De Dertigers achterna
8-9	BatBike in het Pajottenland
10-12	Hipster avant la lettre ... in de voetsporen van Marie
13	Spelen en leren in het groen
14-17	Beleef het meanderende Zennepad + Zo ervaar je de GIST langs de Zenne
18-19	Blind date in het landschap
20-21	Uit in de regio
22	Verdeelpunter in de kijker: Fietscafé RUSTinneke
23	Helemaal weg van klassiek
24-25	De roeping van de boog
26	What the Folk?!
27	Op het rugbyveld met de Pajotse Ladies
28-29	Hennep in het Pajottenland
30-31	De vele gezichten van het modernisme
32-33	Mens en natuur in harmonie
34-35	Ontdek de regionale landschappen
36-37	De kracht van de crowd: Hals perkament
38	De GR: Wie traag reist, komt verder
39	Koterhoekje: bloemen in bloei

COLOFON

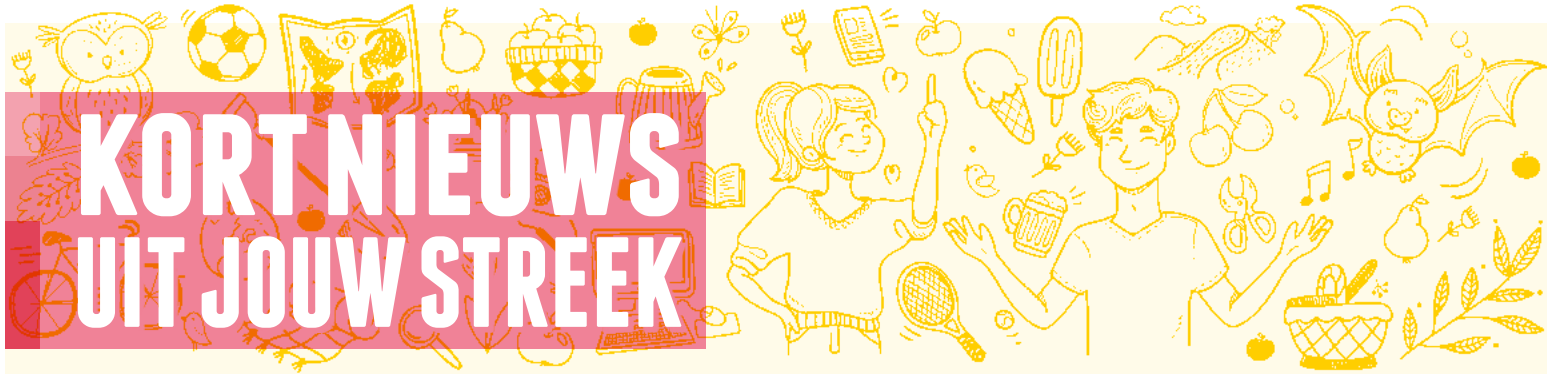
PenZine verschijnt drie keer per jaar met een oplage van 14.500 exemplaren in de gemeenten: Affligem, Bever, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Pepingen, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw en Ternat.
Verantwoordelijke uitgevers: Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei, ZENDER en Toerisme Vlaams Brabant

Redactie: Mieke Vercruijssse, Hilke Arijns, Bart Claes, Bea Van Steelandt, Annelies De Smet, Alwin Loeckx, Steven Lots, Geert Poelaert, Marjolijn Impe, Lara Devos, Jorgen Vandebotermet.
Fotografie: Hilke Arijns, Hugo Willocx, Kasteel van Gaasbeek, Paule Josephe, Charlie De Keersmaecker, Leo Estercam, Wim François, Emile Devogeleer, Jeroen Hanselaer, Patrick Clerens, Joran Dujardin, Lara Devos, Agentschap Onroerend Erfgoed, Willy Everaert, Jorgen Vandebotermet, Dirk vandenplas, Kevin Faingnaert, Kusterfgoed. Covertekening: Eres

Vormgeving en druk: ABC Drukkerij, Meerbeke.

www.penzine.be
www.pajot-zenne.be
www.zender.be
www.toerismevlaamsbrabant.be

BIODIVERS BEERSEL

De komende jaren zet Beersel volop in op natuuracties. Het nieuwe project Biodivers Beersel wil het netwerk van Beerselse natuur- en groengebieden versterken via natuuracties op zowel openbaar domein als bij de inwoners. Bijzondere aandacht gaat naar de Beerselse holle wegen en de Europees beschermde koesterbuur vliegend hert. Ook andere koesterburen zoals gewone grootoorvleermuis, steenuil, geelgors en iepenpage zien hun leefgebied uitgebreid met extra hoogstamboomgaarden, hagen, heggen, houtkanten en bomen(rijen). Het project is een initiatief van Beerselse natuur- en landbouwpartners en de gemeente met de steun van de provincie Vlaams-Brabant.

MET HART EN ZIEL

Open Monumentendag slaat op **10 september** de brug tussen immaterieel en onroerend erfgoed. Op tal van sites kan je naast de stenen ook de verhalen en tradities van onze regio ontdekken. Zo ontdek je het ambacht van de moleenaar in de Heetvelde-, Hertboom- en Pedemolen. Het volledige programma kan je vanaf 7 augustus ontdekken op www.openmonumentendag.be

OP STAP MET DE WONDERWIJZER

Ontdek het erfgoed en verleden van Drogenbos al wandelend met de Erfgoedapp. Download nu via www.erfgoed.app.

ONTDEK DE QR-CODES

In Bever, Roosdaal, Herne en Ternat kon je al QR-codes spotten en scannen. Daar komt vanaf deze zomer ook Gooik bij. Op tal van historisch en landschappelijk interessante plaatsen vind je een klein plaatje met een QR-code die je meteen meeneemt naar een artikel op Wikipedia met meer informatie.

Zo kom je aan de Sint-Jozefskapel in Kester meer te weten over de Paardenprocessie en neemt de code aan de Cam je mee naar de traditie van het lambiek brouwen en geuze steken.

Meer info: www.zender.be/pajottenland2.0

PLUKCURSUS HOOGSTAMFRUIT

Hoe weet je wanneer fruit plukrijp is? Veilig met een ladder omgaan, fruit goed en lang bewaren, handige manieren om fruit uit hoogstamboom te plukken... Expert Bruno Vandewinkel zet je op weg om veilig en correct fruit te plukken in een hoogstamboomgaard. Je krijgt ook uitleg over Goed Geplukt, het platform om mensen met boomgaarden in contact te brengen met kandidaat-plukkers die op zoek zijn naar fruit. Afspraak op **zondag 3 september** van 10u tot 13u in de Oude Pastorie, Donkerstraat 21, 1750 Gaasbeek.

Alle info op www.pajot-zenne.be.

SPORT EN SPEL OP DE WARANDEDAG

Sluit de zomervakantie in schoonheid af en kom op **woensdag 30 augustus** van 12u tot 17u30 naar de familiedag in het Warandepark in Essenbeek. Starten doen we met een picknick. Neem zelf je picknickdeken en iets lekker om te eten mee. Drankjes kan je ter plaatse te kopen. Nadien zijn er heel veel spelletjes en toffe activiteiten voor kinderen! De toegang is gratis en vooraf inschrijven is niet nodig. Spreek af met je vriendjes en kom mee ravotten. Tot dan!

HEB JIJ AL TEGELS GEWIPT?

Al tegels gewipt en vervangen door groen? Als je gemeente deelneemt aan het Vlaams Kampioenschap tegelwippen, kan je de tegels laten meetellen bij de tegelteller van je gemeente. Doet je gemeente niet mee? Dan telt het aantal uitgebroken tegels mee voor heel Vlaanderen. Met het Vlaams Kampioenschap Tegelwippen gaat Vlaanderen de uitdaging aan om onze grijze regio om te toveren tot een groen paradijs. Dit kampioenschap sluit nauw aan bij de werking van Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei.

WIKI ♥ PAJOT ZENNE

Haal je fototoestel uit de kast, zorg dat je mobiele telefoon opgeladen is, blink je macro- of teelens op, trek er deze zomer in onze regio op uit en win eeuwige roem als fotograaf! Ook dit jaar organiseert ZENDER in het Pajottenland en de Zennevallei een regionale fotowedstrijd in kader van Wiki loves Heritage. Stuur je beste beelden van erfgoed, cultuur en tradities in voor **31 oktober** en wie weet win je naast eeuwige roem ook een mooie prijs. Bovendien doen alle foto's uit de wedstrijd Wiki (hartje) Pajot Zenne ook mee met de nationale wedstrijd. Maakte je een foto van een immateriële erfgoedpraktijk dan doe je meteen ook mee met de internationale Wiki loves living heritage campagne. Meedoen is dus de boodschap!

Meer info: www.zender.be

ZO GOED VOELT ERFGOED

In 2023 blaast de UNESCO-conventie over immaterieel erfgoed 20 kaarsjes uit. Reden genoeg om aan het feesten te gaan. In 2023 willen we dat iedereen (of toch bijna) weet wat immaterieel erfgoed is. Want immaterieel erfgoed zit overal: in onze ambachten, tradities, gerechten, optochten, gebruiken ... Tijdens de zomer zullen campagneposters te zien zijn in heel wat stations overal in Vlaanderen. Maar, dat is niet alles! Ook jij kan meedoen en (gratis) je persoonlijke poster laten maken om jouw immaterieel-erfgoedpraktijk mee in de kijker te zetten. Doen!

Meer info: www.immaterieelerfgoed.be

DE DERTIGERS ACHTERNA

Heb jij het nieuwe seizoen van Dertigers gezien? In 24 afleveringen volg je het wel en wee van de vrienden Laura, Nele, Jonas, Ruben, Sami, Marvin en Ada. Ze bouwden een band voor het leven op in de jeugdbeweging, heel herkenbaar voor veel inwoners van de streek. De reeks speelt zich ongeveer tien jaar na die jeugdijaren af. De mannen trekken er nu elk weekend op uit voor lange tochten op hun koersfiets. En daarvoor lenen de groene glooiingen van het Pajottenland en de Zennevallei zich uitstekend. Een terrasje met een geuze hoort daar uiteraard ook bij.

Misschien herken je wel de boomgaard van plattelandscentrum Paddenbroek in de reeks? De luchtbeelden van Lembeek? Of het stijlvolle interieur van Rijwielen Fides in Bever? Hier werken de hoofdpersonages Sami en Marvin. In het appartement boven de fietswinkel woont Ruben. De televisiemakers konden zich geen betere filmlocatie voorstellen: van hier strekken de pittoreske fietswegen zich tot diep in het Pajottenland uit.

“Fietsen in Gaasbeek en Lennik”

Voor actrice Idalie Samad - de rol van Ada Sarani - was het een beetje thuis komen. “Het is keitof om in mijn eigen streek te filmen, in het groen met de gezelligheid en de toffe sfeer van de streek”, meent ze. Ook haar medespeler Gilles Van Hecke (Jonas Van Caneghem) kent de regio goed. “Voor mij is het heel fijn om hier opnames te doen op de plaatsen waar ik ook kom. Want in mijn vrije tijd ga ik ook fietsen langs de Romeinse baan, Gaasbeek en Lennik”, zegt Gilles.

Intussen kondigde VRT een zesde seizoen aan van de reeks, het tweede met de huidige cast. De locatie blijft dezelfde, zodat Vlaanderen nog meer kan genieten van de geuze, de kasteelparken, de landschappen en de gastvrijheid van de streek.

FIETSEN BIJ DE BUREN: DOE DE DERTIGERS FIETSZOEKTOCHT!

VRT en Toerisme Vlaams-Brabant werkten een toffe fietszoektocht uit rond de wereld van de Dertigers. Niet in het Pajottenland of de Zennevallei, maar toch vlakbij. Haal je routekaartje aan het onthaal van de Plantentuin Meise en je kan meteen op pad. Op verschillende locaties onderweg kom je pancarten tegen met foto's van fragmenten uit de reeks. Scan de QR-code en de Dertigers zelf komen tot leven op je smartphone. Hoe meer filmpjes je bekijkt, hoe makkelijker voor jou om de Dertigers-quiz in te vullen.

Na je tocht krijg je in de Plantentuin een goodiebag en een vragenformulier. Kan je alle vragen oplossen? Dan maak je kans op een weekendje in de Groene Gordel, samen met tien vrienden! Met twee nachten in B&B Amelhof in Meise, een e-bike arrangement, een bezoek aan de microbrouwerij van Grimbergen, een rondleiding in Living Tomorrow en twee keer een stijlvol diner.

MEER INFO

www.toerismevlaamsbrabant.be/dertigers

Dertigers fietsroute

- start
- Plantentuin, Nieuwelaan 18, 1860 Meise
- fietsroute
- fietsroute (autovrij)
- fietsroute (onverhard / semi-verhard, autovrij)
- fietsroute (onverhard / semi-verhard)
- kerk
- basiliek
- kapel
- kasteel
- toren
- museum
- abdy
- standbeeld
- watermolen
- archeologisch erfgoed
- attractie
- recreatiedomein
- matige helling (2% - 5%)
- steile helling (5% - 10%)
- opstapplaats (toeristische boottochten)
- fietsvriendelijk verblijf
- fietsverhuur
- publiek fietspleaapunt
- gevaarlijke oversteekplaats
- natuurdomein
- parken en tuinen
- toeristisch infopunt
- vlegveld
- rustbank
- picknicktafel
- treinstation
- boomgaard
- bosgebied
- woonkern

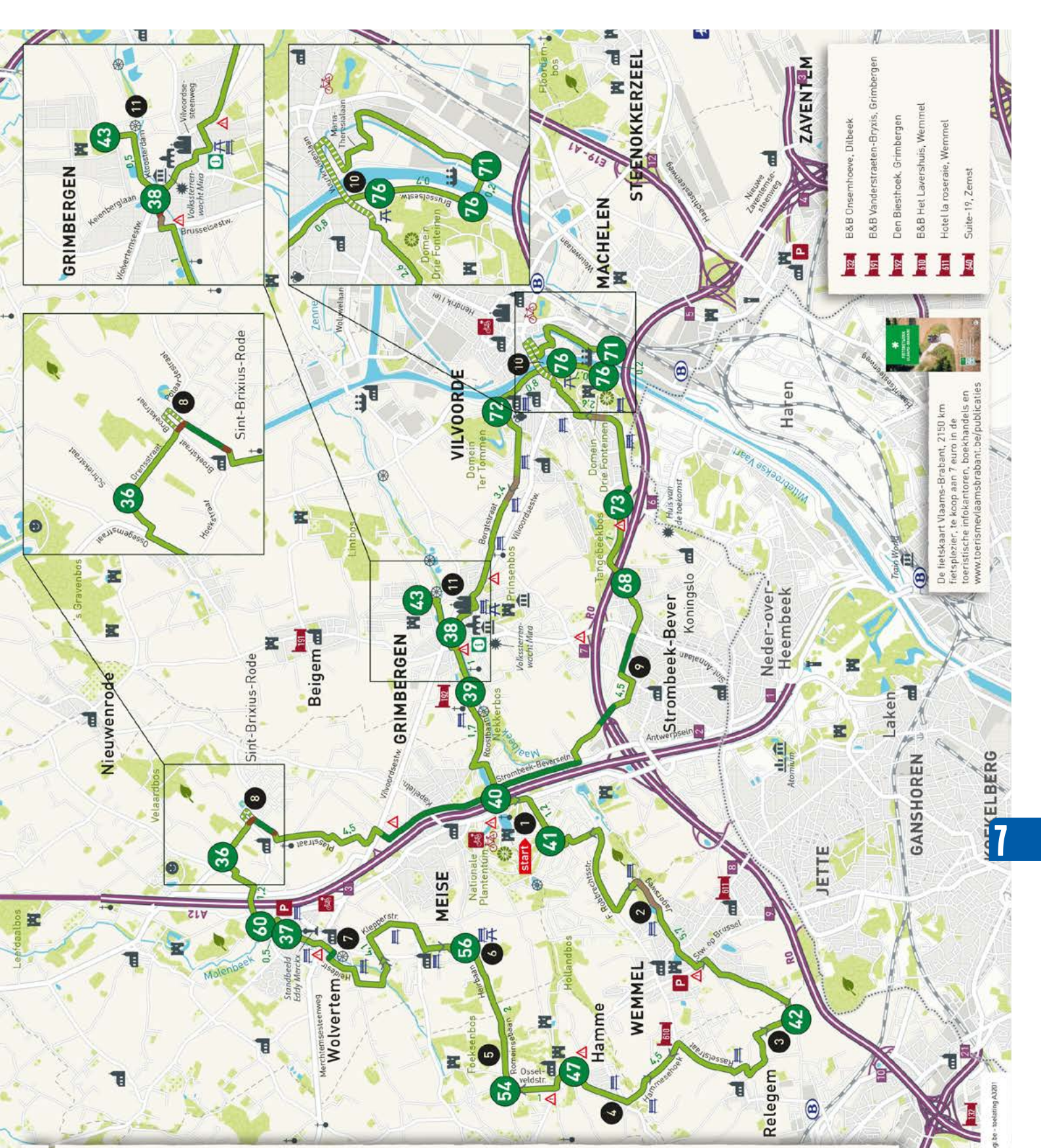
© Toerisme Vlaams-Brabant

Sint-Ulriks-Kapelle

N Groot-Bijgaarden

0 km 2 km

Basiscartografie © Nationaal Geografisch Instituut Brussel - www.igb.be - editiedag A1201

- B&B Onsemt hoeve, Dilbeek
- B&B Vanderstraeten-Brysis, Grimbergen
- Den Bieshtoeke, Grimbergen
- B&B Het Lavershuis, Wemmel
- Hotel la roseirie, Wemmel
- Suite-19, Zernst

De fietskaart Vlaams-Brabant, 2150 km fietsplezier, te koop aan 7 euro in de toeristische infokantoren, boekhandels en www.toerismevlaamsbrabant.be/publicaties

BATBIKE IN HET PAJOTTENLAND

Christine Goessens (midden) en de andere vrijwilligers van Myotis

Gooik is een nieuwe fietsroute rijker. En wat voor een! Je fietst de fladderende vleermuizen achterna. Deze familievriendelijke route van 20 km langs acties voor vleermuizen en infoborden werd uitgestippeld door Vleermuizenwerkgroep Myotis van Natuurpunt. Onderweg krijgen ook de bunkers van Kester de nodige aandacht. Christine Goessens, voorzitter van Myotis, geeft graag een woordje uitleg.

8

Wat doen jullie als vleermuizenwerkgroep Myotis?

Myotis is een geslacht van vleermuizen uit de familie van de gladneuzen. Vleermuizenwerkgroep Myotis is de vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt waarvan de vrijwilligers actief zijn in het Pajottenland en de Zennevallei. We gaan graag langs bij mensen om advies te geven, maar richten ook zelf zomer- en winterverblijfplaatsen voor vleermuizen in. Een mooie recente realisatie waar we aan meegewerkt hebben is het vleermuisvriendelijke herstel van een oude ijskelder op domein Levenslust in Lennik. We voeren ook heel wat inventarisaties uit en komen zo te weten welke vleermuizen er hier verblijven. Om vleermuizen beter bekend te maken, staan we regelmatig met een

infostand op evenementen en organiseren we ieder jaar De Nacht van de Vleermuis op 25 en 26 augustus in de regio.

Jullie fietsen ook graag! Wat is de BatBikeroute?

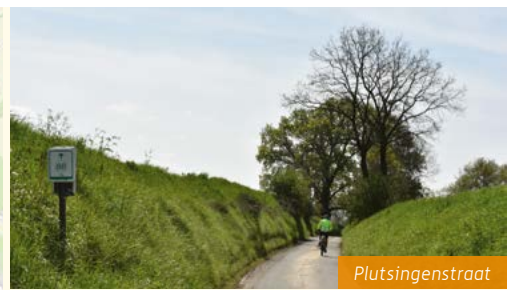
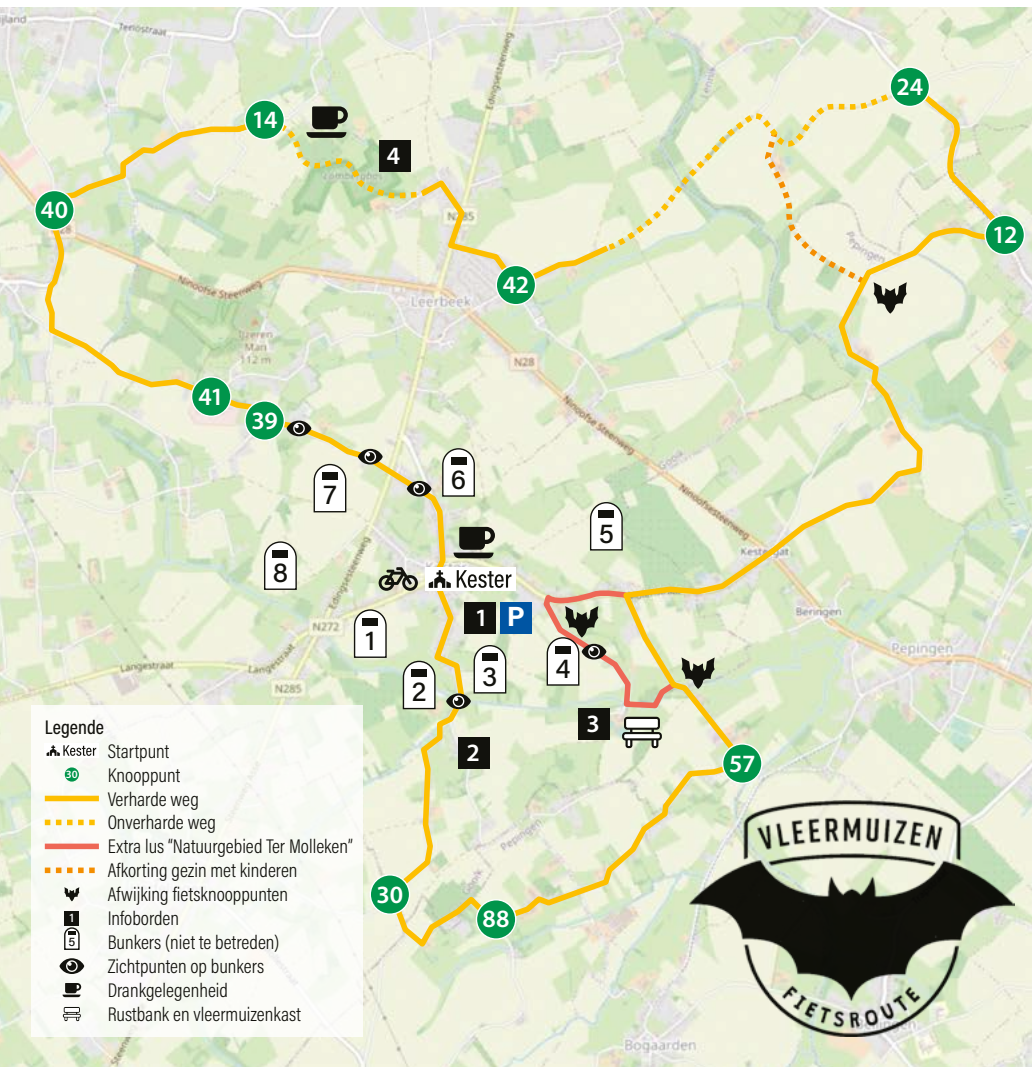
Enkele jaren geleden lanceerden we onze eerste BatBikeroute in Halle. Dat was een groot succes en daarom hebben we een nieuwe route gemaakt in Gooik. Met de BatBikefietsroute willen we geïnteresseerden en gezinnen op een gemakkelijke manier in contact brengen met de wereld van de vleermuizen. De routes zijn beide ongeveer 20 kilometer lang en onderweg staan infoborden over vleermuizen. BatBike Gooik kan je gemakkelijk volgen langs de fietsknooppunten of download een kaartje met gpx-route via de website. Het is een mooie

“BatBike Gooik is een familievriendelijke tocht met heel wat plaatsen om halt te houden.”

Plaatsing van infoborden langs BatBike Gooik

Plutsingenstraat

Patattestraat

Natuurgebied Ter Molleken

Plattelandscentrum Paddenbroek

route om van te genieten. Bij valavond maak je bovendien kans om enkele vleermuizen te spotten.

Deze BatBike is een 'BunkerBike'.

Inderdaad, onze nieuwe route geeft ook aandacht aan de acht bunkers die rond de Gooikse deelgemeente Kester liggen. Die werden tussen de twee wereldoorlogen gebouwd en staan er nog steeds. Op de route staan zichtpunten aangeduid op die bunkers. Vier van de bunkers zijn ingericht als winterverblijfplaats voor vleermuizen, dus het thema sluit goed aan bij de BatBike. Bunkers zijn heel geschikt als winterverblijfplaats voor vleermuizen omwille van de redelijk vaste temperatuur en de nodige vochtigheidsgraad.

Is het een zware fietstocht?

Onze BatBike is een heel familievriendelijke tocht. De route is 20 kilometer lang, maar zonder al te zware hellingen. BatBike Gooik start aan de kerk van Kester, Bruneastraat 74, en na het fietsen kan je terecht in het nabij café 't Jagershof. Er zijn heel wat plaatsen om halt te houden onderweg. Dat kan aan natuurgebied Kesterheide van Natuurpunt Gooik of aan natuurgebied Ter Molleken dat Natuurpunt Pepingen beheert. Bij Ter Molleken staat een extra lus aangeduid. Halverwege de fietstocht kom je aan plattelandscentrum Paddenbroek, waar je iets kan drinken in het fietscafé en genieten van het mooie domein met speeltuin.

De vale vleermuis (*Myotis myotis*)

HELP EEN VLEERMUIS!

Heb je vragen over vleermuizen? Vleermuizen in huis? Een vrijwilliger van Myotis komt graag langs om met jou te bekijken op welke manieren de diertjes een veilig onderkomen kunnen krijgen. Ook als je graag meer vleermuizen in je tuin, kelder... wil hebben, kan Myotis je bijstaan met advies en hulp.

BATBIKE GOOIK EN WIN!

Volg de fietsknooppunten en lees de infoborden onderweg. Als je je antwoorden doorgeeft via www.natuurpunt.be/pajotzenne, maak je kans op 1 jaar lidmaatschap van Natuurpunt voor jezelf of als cadeau.

1. Wie verblijven er in de zomer in natuurgebied Ter Molleken?
2. Hoeveel bunkers lagen er op de linie Waterloo – Halle – Ninove ?
3. Hoe maken vleermuizen gebruik van de oude trambaan?

MEER INFO

www.natuurpunt.be/pajotzenne

HIPSTER AVANT LA LETTRE ... IN DE VOETSPOREN VAN MARIE

Isabel Lowyck

10 Dat het kasteel van Gaasbeek tot de verbeelding spreekt van klein en groot, is een understatement. Maar weet je ook dat het de verbeelding was van diens laatste bewoner Marie d'Arconati Visconti? Zij deed het uitgroeien tot een echt sprookjeskasteel! Deze zomer kan je na drie lange jaren van restauratie het kasteel opnieuw ontdekken. Bovendien staat er sinds dit jaar een andere straffe dame aan het roer van het museum: Isabelle Lowyck. Boordevol plannen zit ze, want zeg nu zelf: het kasteel en het museum zijn hipper dan ooit.

Isabel Lowyck heeft al levenslang een passie voor musea. "In een museum vind ik rust, maar ook energie. Voor mij zijn musea de tankstations waar ik naartoe ga om een boost te krijgen. Ik kan dan ook met veel verwondering kijken naar schilderkunst en naar kunst in het algemeen." Maar evengoed een heemkundig museum of een etnografisch museum kan Isabel bekoren. "Ik leer altijd iets bij", lacht ze.

Een hart voor de bezoeker

Isabel heeft al een intense museumloopbaan achter de rug. Het was bij M Leuven dat ervaring met publiekswerking opdeed: "daar kreeg ik de kans om de kant van het publiek te ontdekken: wat kunnen we doen om met diverse bezoekersgroepen te werken – vluchtelingen, gevangenen, mensen met dementie? Wat kan een museum betekenen voor een bezoeker? De interactie met het publiek is meteen de grootste drive waarom ik hier in Gaasbeek ben beland." Maar ook het kasteel zelf kan haar verleiden: "Het is een ongelooflijk mooie plek in het groen. Een stukje 'weg uit het dagelijkse leven'. Hier even zijn, is als op reis zijn in je hoofd." Het is meteen ook haar grote droom voor het kasteel: een plek waar mensen tot rust kunnen komen.

Een vrouw van de wereld

Ook de rijke geschiedenis van het kasteel en diens bewoners fascineren haar. Vooral de figuur van Marie D'Arconati Visconti spreekt tot de verbeelding. "Met een toch heel sterk karakter en eigenzinnigheid durfde de markiezin al in de 19de eeuw anders te zijn. Zo verkleetde ze zich bijvoorbeeld als page om als man bij de mannenwereld te horen. Die moed, die durf om anders te zijn, vind ik heel indrukwekkend."

Bij de restauratie van het kasteel werd heel bewust gekozen om terug te gaan naar de tijd van de markiezin. Ze trouwde op jonge leeftijd met de schatrijke Italiaanse markies Giammartino Arconati-Visconti na wiens dood ze het kasteel erfde. "Marie was een vrouw van de wereld. Dankzij haar contact met architect-decorateur Charles-Albert, maakte ze van het kasteel een totaalkunstwerk waar interieur, meubilair, textiel en zelfs de tuin harmonieus samengaan. Als je nu het kasteel bezoekt, zie je ongelooflijk veel, want over elk detail is er nagedacht." Ook de wandtapijten zijn deze zomer na een intense restauratie terug aanwezig en komen opnieuw volop tot hun recht. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de bloemmotieven van de boorden. Wist je dat deze collectie wandtapijten één van de belangrijkste en grootste van België is?

Nog geheimen ontwaren

Isabel: "We hebben ervoor gekozen om niet alleen het verhaal van de markiezing centraal te zetten, maar ook dat van haar schoonouders en de familie Arconati-Visconti". Het kasteel is 800 jaar oud en heeft een heel rijke geschiedenis. Alle facetten van het leven komen aan bod. Ook de dood: de jongste zoon van Mariës schoonouders – Carletto – overleed op jonge leeftijd in het kasteel. Vandaag vind je in de Carlettokamer een geheime deur waarachter een torenvalk zijn nest heeft. "Het leven is dus ook zeker opnieuw aanwezig tussen deze muren."

Het museum beschikt naast fabelachtige objecten en kunstwerken, ook over een rijk archief, documentatiecentrum en bibliotheek. Brieven, boeken ... vormden in het verleden al het onderwerp van heel wat internationaal onderzoek. Maar wat Isabel betreft stopt het hier zeker niet: "Er zijn zeker nog heel wat geheimen die wij in de komende tijd gaan kunnen ontwaren."

Een kasteel van de streek

Het kasteel ging in 2020 drie jaar dicht voor renovatie. Alle kamers werden leeggehaald, de objecten verhuisden naar een depot en de oorspronkelijke decoraties werden blootgelegd. Deze zomer gaat het kasteel opnieuw open. Als een leeg kasteel weliswaar, want de meubels en kunstvoorwerpen komen pas terug in 2024. Tijdens de restauratie werden verschillende ruimtes ook voor het eerst publiekelijk toegankelijk gemaakt. Zo kan je een bezoek brengen aan de dakverdieping en er onder andere het open depot ontdekken. Ook wanneer de stukken niet op zaal staan, zal de bezoeker ze hier in gespecialiseerde boxen kunnen bewonderen. Isabel: "De restauratie van het kasteel zelf

Markiezin Arconati Visconti als page zittend, ca. 1880, collectie KvG

is afgerond, maar er zijn de komende jaren nog plannen lopend voor de brasserie en de binnentuin. En we willen ook het museum met de natuur van het omliggende park opnieuw verbinden. Op de dakverdieping komt deze symbiose alvast mooi tot zijn recht. Naast ons depot, hebben ook de vlermuizen hier hun stekje.”

Ook voor de uitrol van een sterk publieksgericht aanbod, zit Isabel vol plannen. Ze wil dat de mensen van de streek, de burens van het kasteel als het ware, hier ook opnieuw thuis zijn: een zomerbar, vliegparcours, concerten, lezingen ... “Op zondagnamiddag kunnen bezoekers ook de vernieuwde parkgebouwen bezoeken”, legt Isabel uit. “Voor een zomerse beleving in het kasteel hoef je dus niet op reis te gaan: het kan hier gewoon in Gaasbeek”, knipoogt ze. Isabel en haar team kijken alvast uit om de bezoeker opnieuw te kunnen ontvangen, want zo zegt Isabel: “Het is dankzij onze bezoekers dat we als museum bestaan.” Die relatie zie je ook mooi terug in het nieuwe logo van het kasteel: twee harten die verstrengeld zijn in elkaar en die het heden en het verleden met elkaar verbinden, verstrengelen en omhelzen. Isabel: “We willen het ‘hart’ van ons publiek dan ook echt raken.” En voor wie er nog aan moest twijfelen? Ja hoor een museumbezoek is hipper dan ooit, zeker in Gaasbeek.

MEER INFO

www.kasteelvangaasbeek.be

NE MOBIEZ MIE

Oefeningen in zelfbehoud, een filmische expo – 1 juli tot 5 november

We tippen jullie graag nog een streepje cultuur! Achter de schermen dompelde theatergezelschap FC Bergman zich onder in de talrijke verhalen verbonden aan deze plek. Zij raakten in het bijzonder gefascineerd door de vele foto's waarop de markiezin prijkt in een middeleeuws pagepakje. Deze geënceneerde fotoreeks inspireerde FC Bergman tot de creatie van een aantal kortfilms die zich in en rond het kasteel afspelen. Stukjes van deze filmsets blijven her en der achter en treden deze zomer in dialoog met hun omgeving. Samen met de filmprojecties nemen ze je mee in een meditatie rond een niet nader genoemde vrouw die zich, net als de markiezin, bekwaamt in gedaanteverwisselingen. Zo spint ze een web van alternatieve identiteiten rond zich heen. Wil ze zichzelf verliezen? Of probeert ze zich net van haar bestaan te verzekeren?

12

BOERENPAARDWANDELING

Combineer een bezoek aan het kasteel met een wandeling terwijl je een ander icoon van de streek ontdekt. Je wandelt langs kronkelende paadjes en statige bosdreven en komt zo voorbij de mooiste plekjes van de kasteeldomeinen van Gaasbeek en Groenenberg. Net wanneer je denkt dat het landschap niet indrukwekkender kan worden, spot je de Brabantse trekpaarden in de omliggende weilanden. Eindigen doe je op het imposante binnenplein van kasteel Gaasbeek, waar je met een drankje in de hand kan genieten van één van de mooiste verzichten uit de streek.

Knooppunten: 126 – 730 – 129 – 122 – 121 – 111- 124- 126
Start: Kasteeldomein Gaasbeek, Kasteelstraat 34, 1750 Lennik

MOS-begeleider Mieke Bogaert is trots op de wilgenhutten

SPELEN EN LEREN IN HET GROEN

Vrolijke snoetjes in de school De Bij in Liedekerke. Kleuters rijden met hun fietsjes door de wilgentunnel. Leerlingen van het lager onderwijs zitten gezellig te kletsen onder een natuurlijke, groene parasol. Dankzij de samenaankoopactie 'Behaag je tuin' zien de speelplaatsen er al heel wat groener en aangenamer uit dan enkele jaren geleden. "En er zijn nog toekomstplannen", vertelt MOS-begeleider Mieke Bogaert.

Mieke Bogaert is als MOS-begeleider maar wat trots op de uitvoering van het vergroeningsplan van haar school. "Onze directeur hecht veel belang aan groen op de speelplaats, dus stelden we een plan op om de grijze speelplaats, zonder schaduwelementen, te vergroenen. We haalden Natuur op School-subsidies van de provincie binnen en konden aan de slag", steekt ze van wal.

Inheems plantgoed

Via de subsidie kwam de school in contact met Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei. "Al snel stelden medewerkers van het regionaal landschap ons voor om plantgoed aan te kopen via de samenaankoopactie 'Behaag je tuin'. In enkele muisklikken hadden we online ons plantgoed besteld. Allemaal inheems", gaat ze verder.

“Leerlingen zoeken het groen op.”

Chillen in de wilgenhut

Het eerste jaar bestelde de school wilgentenen. "Samen met ouders hebben we twee wilgenhutten gebouwd op het grasveld van de lagere school. Dit ging vlotjes dankzij een cursus wilgenhutten bouwen", lacht ze. De wilgenhutten vielen in de smaak, dus besliste de school vorig jaar om opnieuw via de samenaankoopactie te bestellen. Twee extra grote wilgenhutten, een verbinding voor de lagere school, nog twee kleinere wilgenhutjes en een tunnel bij de kleuters is hier het resultaat van. "Bij de kleuters maakt de tunnel deel uit van het beweegparcours. Het is fantastisch te zien hoe deze enthousiast benut wordt", legt Mieke uit. De MOS-begeleidster hoopt dat de wilgenhutten de komende jaren nog meer dichtgroeien. "Ze vormen ideale schaduw- en rustplekjes", duidt ze. De school kocht ook nog enkele klimplanten

en beukenhaagplanten aan. In een volgende fase zal een stukje onthard worden ten voordele van twee schaduwbomen en een plantenborder. "Groen op school doet veel. We merken dat de leerlingen het groen opzoeken. En ze leren inheemse planten kennen", besluit ze.

SAMENAANKOOPACTIE BEHAAG JE TUIN

Ook zin om inheemse plantensoorten te bestellen voor je tuin of je school? Neem dan een kijkje op www.behaagjetuin.be en plaats je bestelling vanaf 1 september. Voor deze samenaankoopactie slaan de vijf regionale landschappen van Vlaams-Brabant de handen in elkaar met gemeenten in de regio. Je krijgt de kans om aan interessante prijzen kwalitatieve inheemse hagen, heggen, houtkanten en hoogstam(fruit)bomen te bestellen.

BELEEF HET MEANDERENDE ZENNEPAD

Al gehoord van 'Zennevallei hergist'? Het doel klinkt alvast veelbelovend: een meanderend Zennepad met belevingsplekjes én een heuse triënnale zijn enkele van de eyecatchers.

Halle, Beersel, Sint-Pieters-Leeuw en de Vlaamse Overheid (Vlaams Randfonds) sloegen eind 2021 de handen in elkaar. Doel? De streekidentiteit en -ontwikkeling van de Zennevallei nieuw leven inblazen.

Ook Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei zat mee rond de tafel om het project mee vorm te geven via het Strategisch Project voor de Zennevallei.

Eén van de realisaties bij het project Zennevallei Hergist is de aanleg van het Zennepad. Verschillende culturele sites zoals het Felixart museum, de Catalasite, het Herman Teirlinckhuis en de geuzebrouwerijen worden met elkaar te verbinden.

Dat kan tellen als recreatieve en toeristische troef! Het Zennepad biedt ook kansen om bestaande groengebieden te verbinden, nieuwe groene parels aan te leggen en heerlijk te wandelen.

Zo worden in het Catalabos in Sint-Pieters-Leeuw twee rustplekken, geïnspireerd door het streekmeubilair van Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei, en twee Zennebruggen aangelegd. In het

centrum van Lot wordt ook een Zenne-terras gerealiseerd. Dat zal dienstdoen als startplek van de peddelroute op de Zenne. Ja, we zullen weer peddelen op de Zenne!

Als kers op de taart zal de Zennevallei elke drie jaar het decor vormen van een heuse triënnale. Dit groots evenement combineert cultuur met de culinaire tradities van onze regio. De eerste editie vindt plaats van 26 augustus tot 5 november 2023.

GIST

WAAR KUNST, BELEVING EN NATUUR ELKAAR ONTMOETEN

Coördinator **Silvie Erzeel** vertelt ons alles over de triënnale **GIST**.

Coördinator **Silvie Erzeel**

De triënnale GIST sluit naadloos aan bij de terreinrealisaties. Leg eens uit.

De afgelopen jaren werd al heel wat geïnvesteerd in Zennepad, -bruggen en -terrassen om onze inwoners zo veel mogelijk te laten genieten van de Vlaamse groene Rand en hier wordt nog volop aan verder gewerkt. De idee van een driejaarlijkse Zennefeest, GIST, is een hoogtepunt om deze realisaties aan het grote publiek voor te stellen en zo veel mogelijk kunst- en natuurliefhebbers te laten kennis maken met het hoge culturele potentieel van de regio, en natuurlijk ook met de befaamde en streekeigen geuze en lambiek. Kunst, beleving en natuur in de Zennevallei, daar gaat de triënnale GIST over. Met een heel kunstenfestival dat ook onze erfgoedpareltjes in de kijker zet. Vanuit de lokale geschiedenis maken we als het ware een brug naar morgen.

Wat kunnen we verwachten?

GIST is een gloednieuw cultureel verhaal met een uitzonderlijke mengeling van beeldende kunst, theater, muziek en literatuur. En gisten zal het, want zo is de Zenne nu eenmaal. Het zit in het water, het hangt in de lucht. Net zoals de geuze, die nooit ver weg is. Op tal van iconische locaties ontmoeten kunst, natuur, gastronomie en industrie elkaar. Deze erfgoedsites worden met elkaar verbonden via een beeldencours van hedendaagse

kunsten, dat je met de fiets of te voet kan afleggen. In het najaar verandert de Zennevallei in een creatieve smeltkroes. Het thema is 'transitie' waarbij creativiteit en ambacht vergisten tot kunst in de breedste zin van het woord. Theatervoorstellingen extra muros, op bijzondere locaties dus, waarbij de culturele centra ook de handen in elkaar slaan. Culinaire beleving voor de fijnproevers en geuzeliefhebbers. Literaire events in het Huis van Herman Teirlinck. Een toptentoonstelling in Felix Art & Eco Museum, in de lijn van het beeldencours. Speciale activiteiten voor gezinnen met kinderen.

Waarom zit volgens jou de kracht van het event?

Het is een ambitieus project, dat nationaal mikt, maar dat vertrekt vanuit het lokale en het streekeigen verhaal, in de Zuidrand van Brussel. We mogen echt wel trots zijn op deze regio, waar heel wat mooie plekjes verscholen liggen. Daarom nemen we de bezoeker mee de natuur in, al is de industrie nooit ver weg. We hebben erfgoedlocaties, uitzonderlijk artistiek talent en een sterke programmatie. En we vergeten ook de culinaire troeven en de ambachten die er heersen niet.

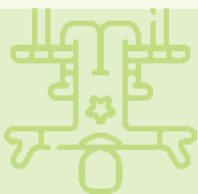
ZO ERVAAR JE DE GIST LANGS DE ZENNE

De feestelijke aftrap van GIST wordt gegeven op zaterdag 26 augustus op de site van de oude papierfabriek Catala in Sint-Pieters-Leeuw. Hiermee wordt de toon meteen gezet, want deze oude fabrieksterreinen tonen perfect waar héél het festival rond draait: de transitie van grauwe industrie naar een moderne combinatie van natuur, ontspanning en duurzaam ondernemen. Dit openingsfeest is de ideale manier om de vakantie goed af te sluiten, maar ook om kennis te maken met de triënnale en de daarbij horende kunstroutes.

De fietsroute en verschillende wandelroutes zullen tot eind oktober de Zennevallei doen opleven. Curator Benedict Vandaele selecteerde de crème de la crème van de kunstscene uit binnen- en buitenland die werken rond duurzaamheid en/of transitie. De eerste editie van dit kunstenfestival kreeg dan ook de toepasselijke naam 'Shifting Sceneries'. Je kan deze werken ontdekken op acht verschillende locaties langsheen de Zenne.

Naast beeldende kunst heeft GIST ook voldoende ruimte voor podiumkunsten. September wordt de maand van cultuur op locatie. De cultuurcentra en cultuurhuizen uit de buurt verhuizen hun hebben en houden naar unieke locaties in de Zennevallei: parken & bossen, oude fabrieken en brouwerijen worden het toneel voor heel wat leuke.

CIRCUS ALS VOLWAARDIGE KUNSTVORM

Als er een performance is met een rijke historische achtergrond is het wel circus. Circus heeft zich de laatste jaren perfect weten te transformeren tot een echte kunstvorm. In Vlaanderen steekt **Circus Ronaldo** er natuurlijk met kop en schouders bovenuit. Deze Mechelse circusfamilie houdt vast aan de zestiende-eeuwse commedia dell'arte, maar combineert het naadloos met hedendaags theater. De organisatoren zijn dan ook trots dat zij speciaal voor dit festival een avant-première brengen van hun gloednieuwe show **Da Capo**.

Daarnaast zal ook **15Ft6** een adembenemend spektakel brengen waarbij acrobaten met behulp van wat tape en enkele polsstokken elkaar de hoogte in werpen. Russian bar is een soort van supersonisch dynamisch turnen dat je hier niet zo vaak voorbij ziet komen. Een uniek spektakel!

EEN VOYEURISTISCH UNIVERSUM

Zoals gist water tot bier maakt, zo maakt het publiek soms drama tot theater. Het Antwerpse collectief **SkaGen** heeft zich de voorbije twintig jaar weten te manifesteren tot het gezelschap dat zich steeds opnieuw weet uit te vinden. Ze zoeken limieten op en proberen telkens nieuwe vormen van theater uit. Met **TODAY I KILL YOU** brengen ze misschien wel een uitgepuurde vorm van esthetisch voyeurisme. Als een auto de lange productiehoeve van de oude papierfabriek in Huizingen oprijdt, wordt het publiek getuige van een intiem en pakkend gesprek. Een unieke kans om deze locatie in ontwikkeling te (her)ontdekken met theater dat naar de keel grijpt.

Als gloednieuw festival slaat GIST meteen ook de handen in elkaar met het intussen reeds gevestigde Theaterfestival dat om de drie jaar ook in Brussel en de Brusselse Rand plaats vindt. De Zennevallei verwelkomt één van de topproducties in CC 't Vondel die perfect passen binnen het gedachtegoed van GIST. **ZEEMAAL** van **Laika** is culinair theater vol hoop. Theatermaakster Sien Vanmaele laat met een verbindend diner zien dat ze bezorgd is over deze planeet. Hierdoor laat ze je nieuwe manieren ontdekken om naar de stormachtige realiteit te kijken. Kijken, proeven en luisteren naar een boeiend zintuiglijk spektakel.

VOGELEN EN FLUITEN

Het brede publiek kent **Begijn Le Bleu** natuurlijk als vaste waarde in de Vlaamse stand-upcomedyscene en van het televisieprogramma *Foute Vrienden*. Maar daarnaast is Begijn ook een fervent vogelspotter. Met **FWIET! FWIET!** kan je als vroege vogel mee op zoek naar lokale gevederde vrienden. Ondertussen bestookt Begijn je met grappige verhalen en leuke anekdotes. Ontdek de mooie natuur die de Zennevallei te bieden heeft.

17

LEVEN IN DE BROUWERIJ

Dat je je geen seconde zal vervelen tijdens deze nieuwe triënnale is intussen duidelijk. Natuurlijk heeft GIST ook voor de muziekliefhebbers heel wat te bieden. De verschillende **brouwerijen** uit de streek zullen week na week dienst doen als **intieme concertzaal** voor verschillende muziekgenres. Een unieke kans om zowel de brouwerij te ontdekken als de brouwers te ontmoeten. Niemand is beter geplaatst dan de brouwers zelf om je te overtuigen van het unieke karakter van de streekbieren.

APOTHEOSE VOOR JONG GEWELD

Het festival wordt afgesloten met twee dagen feest. De gebouwen van Dem's in het centrum van Halle zijn het decor van deze slotparty's. **La Petite Fabrique** ging een aantal jaren geleden failliet en sindsdien staan de enorme wirwar van ruimtes in de binnenstad leeg. Deze zomer zal **1500cc** er opnieuw '**Pand**' uitbaten. Een creatieve pop-up met tal van activiteiten. Samen met hen sluiten we de triënnale feestelijk af.

MEER INFO

Op zoek naar het hele programma van GIST?
Surf naar gist-zennevallei.be voor info en tickets.

GIST

BLIND DATE IN HET LANDSCHAP

Voor onze blind date installeren we ons tafeltje midden de Wambeekse akkers. De stilte wordt nu en dan eens verbroken door het geluid van een trein. Hier zetten we twee mensen die elkaar niet kennen - en op het eerste zicht ook niets gemeen hebben - bij elkaar. In de hoofdrol: graffitikunstenaar Eres en plantenkweker Miriam Delcourt.

18

We bevinden ons vlakbij Perkoplant, het bedrijf dat Miriam nog tot eind juni uitbaat met haar man. "Als ik terugblik op mijn loopbaan, dan kan ik gerust zeggen dat ik elke dag met plezier gewerkt heb", geeft ze mee. Maar nu is het tijd voor het echte werk: de vragen! "Dames eerst", knipoogt Eres.

Waar zou je de persoon hier aan tafel mee naartoe nemen en waarom?

Miriam: Naar het Hallerbos tijdens de bloei van de boshyacinten! Ik wil er zelf al zo lang heen, maar het is er nog nooit van gekomen. Het Hyacintenfestival valt tijdens de drukste periode hier in de zaak. Maar die bloei moet prachtig zijn. Volgend jaar gaan we samen.

Eres: Ik kan moeilijk antwoorden op die vraag, omdat ik niet vaak gepland naar plaatsen ga. Als ik met jou op stap ga, draaien we een fles en naar de kant die hij wijst, gaan we.

Hoe heeft de omgeving invloed op jouw werk?

Eres: Overall waar ik kom, heeft invloed op

mijn werk. Ik kijk in functie van composities, naar het kleurenpallet en naar de details. Dat neem ik ergens mee in mijn hoofd. Wanneer ik een opdracht krijg van een klant, komen sommige van mijn waarnemingen weer vrij. Alles wat ik zie is op de een of andere manier interessant om te gebruiken.

Miriam: Het zonlicht heeft invloed op ons werk. Wanneer het zonnetje schijnt, is het hier zeer druk. En natuurlijk hebben we in de serres ook veel zonlicht nodig om alles te laten groeien.

Wat is voor jou cultuur (beleven)?

Miriam: Dit vind ik een zeer moeilijke vraag omdat we weinig cultuur beleven. We zijn zo ingenomen door onze job. Maar daar komt binnenkort verandering in (lacht). Ik kijk er wel naar uit om meer culturele voorstellingen mee te pikken, bijvoorbeeld in De Plotter. En ook om te reizen. We hebben het plan opgevat om

“Volgend jaar wil ik de bloei van de boshyacinten in Halle zien.”

(Miriam)

met de auto door Europa te reizen. Dat is cultuur beleven voor mij.

Eres: Voor mij is cultuur het even mogen ontsnappen aan de dagdagelijkse realiteit. En de dingen op een andere manier bekijken.

De kunstenaar brengt verhalen naar het publiek en als publiek stap je dus heel vaak een

fantasiewereld binnen.

Waarin schuilt de kracht of de valkuil van lokaal ondernemen?

Miriam: Ik zie vooral een kracht en die is door corona nog versterkt. Mensen grijpen meer naar de lokale producten. Dit zorgt ervoor dat mensen terug dichterbij het product komen en dat wij als ondernemers meer appreciatie en directe respons krijgen van de klanten. Mensen stappen bijvoorbeeld een serre binnen en zien hoe wij werken. Wij leren door lokaal te ondernemen ook veel mensen uit de regio kennen en dat is wel fijn.

Lennikenaar **Koen Deweerdt** – gekend onder de artiestennaam Eres – is al 20 jaar bezig met graffiti. Wat begon als hobby, groeide uit tot een voltijdse job. “Gewoon mijn favoriete bezigheid”, vertelt hij. Hij maakt vooral muurschilderingen. Zo haalde hij zijn spuitbussen onlangs nog boven in Lembeek om de Paassoldaten te eren. En op de muur aan de Dekenijtuin in Lennik bracht hij een spelend kind tot leven.

Waar droom je van?

Miriam: Wat een vraag voor een realist! Ik sta altijd met twee voeten op de grond. Maar waar droom ik van? Misschien wel van meer vrije tijd. We zijn aan het bouwen en het is leuk om eens opnieuw te beginnen en keuzes te maken met de ervaring die we hebben.

Eres: Doordoen waar ik mee bezig ben. Ik denk dat ik altijd zal blijven werken ... Maar dromen? Het klinkt misschien als een cliché, maar een leven in goede gezondheid is voor mij zeer belangrijk. Hoe ouder ik word, hoe meer ik al gezien heb dat mensen ervan tussen vallen ...

Miriam: Dat begrijp ik volledig. Ik hoop ook om gezond verder te kunnen leven. Sinds vorig jaar zijn mijn beide ouders gestorven en het is wel confronterend te denken dat wij de volgende generatie zijn.

Wat wil je bewaren voor de toekomstige generaties?

Eres: Cultuur. Er wordt een tweede wereld gecreëerd door iemand anders en je mag er even in binnenstappen. Dat is toch fantastisch.

“Je wandelt door een landschap op een veel zachtere manier dan langs straat.”

(Eres)

Miriam Delcourt baat samen met haar man de plantenkwekerij Perkoplant in Wambeek uit. Eind juni gaan de deuren er voorgoed dicht en zal het koppel genieten van een welverdiend pensioen. Ze hebben het bedrijf van nul opgebouwd, maar een overnemer werd niet gevonden. Op het programma vanaf deze zomer? Een nieuw huis bouwen, culturele uitstappen maken en reizen. “Maar ik heb met voor- en tegenspoed altijd graag gewerkt”, vertelt ze.

WIL JE HET GESPREK BELUISTEREN?

Scan dan deze code en luister naar onze PenZine-podcast.

Miriam: Ik wil twee dingen zeker bewaren. Enerzijds de natuur en dan zeker ook de land- en tuinbouw. Ik heb het gevoel dat wie bezig is met natuur denkt dat de land- en tuinbouw de natuur kapot maakt. Maar zonder landbouw zal je ook geen natuur meer hebben. Beiden moeten respect hebben voor elkaar en de handen in elkaar slaan.

Ten tweede vind ik dat we de gruwel van de oorlogen moeten bewaren. Ik ben in Auschwitz geweest en dan besef je echt

waar oorlog toe leidt. Ik begrijp niet hoe iemand een ander zo een pijn kan doen.

Waarvan geniet je in het landschap?

Miriam: Van de rust en de dieren.

Koen: Van de uitgestrektheid. Zoals aan zee: de oneindigheid, de horizon. En van de kleine details, compositie, lichtinval. En van het contact vinden met de natuur door er letterlijk doorheen te stappen. Je wandelt door een landschap op een veel zachtere manier dan langs straat. Het harde van de weg en het zachte van de natuur.

Miriam: Mooi gezegd! Wanneer je in de natuur wandelt, werken heel wat zintuigen mee: horen, zien, ruiken.

UIT IN DE REGIO

JUNI

ZO 24.06 – 16:00
EETFEESTIJN **wOnderDeTafel**
Natuurgebied Berendries
– Lembeek
wonderdetafel.be

17 JUNI
– 2 SEPTEMBER
EXPO **LAMBIK ARTISTIK**
Biercentrum De
Lambiek – Beersel

JULI

VR-ZO 30.06-02.07 – 19:00
THEATER **Zonderland –
Theatraal Volksfeest**
Kruikenburg kasteel

ZO 02.07 – 14:00
WANDELING **Groot-Bijgaarden
door de eeuwen heen**
CC Westrand

ZO 02.07, VR 07.07 &
ZA 08.07 – 19:00
STRAATTHEATER **Be Flat – Follow Me**
Rond De Ploter

VR 07.07 – 20:00
MUZIEK **Sing-a-long**
Kasteel Kruikenburg

VR 07.07 – ZO 13.08
EXPO **Koen Deprez en zijn
masterstudenten**
Het Wilde Denken
Oude Post Halle

ZA 08.07 – 11:00
POEZIE **Bloemlezing Ivo
Van Strijtem (dichter)**
Kasteel Kruikenburg

DI 11.07 – 19:00
FEEST **Vlaams Feest /
Zomercafé Dilbeek**
Kasteelhoeve Dilbeek

DI 11.07
FEEST **11-juli feest met Flip Kowlier**
Grote Markt Halle

WO 12.07 – 22:00
OPENLUCHTFILM **'H4Z4RD'**
Stadscentrum Skatepark Halle

ZO 16.07 –
22:00
OPENLUCHTFILM
**'Ticket to
Paradise'**
Kasteelpark
Lembeek

AUGUSTUS

ZO 13.08 – 14:00
WANDELING **Schepdaal; dorp van
molenaars en brouwers**
CC Westrand

26.08 – 05.11
TRIENNALE **GIST – Kunst, beleving
en natuur in de Zennevallei**
www.gist-zennevallei.be

ZA 26.08 – 11:00-23:00
FEEST **Openingsfeest GIST**
Catalasite – Sint-Pieters-Leeuw

ZA-ZO 26-27.08
FEEST **Lambikstoempers
Bierweekend**
Biercentrum De Lambiek
(Alseberg)

ZO 27.08 – 21:00
OPENLUCHTFILM **'Sing 2'**
Park van Buizingen

WO 30.08 – 12:00-17:00
FEEST **Warandedag**
Warandepark Essenbeek

WO 30.08 – 21:00
OPENLUCHTFILM
'Moonage daydream'
Park van Buizingen

Wil je ook je activiteit
in deze kalender zien
verschijnen? Voer ze in op
www.uitdatabank.be
en tag met
#penzine

SEPTEMBER

ZA 02.09 – 20:30
MUZIEK **Openingsfeest**
Les Truttes & Goldeneye
CC de Meent

DO 07.09 TOT MA
11.09 – 20:30
THEATER **Het TheaterFestival**
Westrand

ZA 09.09 – 15:00
CIRCUS **15FT6**
KINDERTHEATER **LEAGUE & LEGEND**
Gist – Colomapark

DO 14.09 – 20:30
THEATER **Sara De
Roo & Tine Van
Aerschot**
*Ik maak me geen
illusies en dit
is er één van*
Westrand

VR-ZO 15-17.09
EXPO **Nature Art**
Zavelput Buizingen

ZA-ZO 16-17.09
THEATER **Het Theaterfestival**
Gist – CC 't Vondel

ZA 16.09 – 07:00 & 09:00
WANDELING **Begijn Lebleu**
Fwiet! Fwiet!
Gist – Sint-Pieters-Leeuw

ZO 17.09 – 6:00 & 8:00
WANDELING **Begijn Lebleu**
Fwiet! Fwiet!
Gist – Halle

DI-DO 19-28.09
EXPO **Storm op komst**
Klein Geluk (alle leeftijden)
Westrand

WO 20.09 – 20:30
DANS **Action Zoo Humain**
Flemish Primitives
Westrand

VR-ZA 21-22.09 –
20:00, 15:00 & 20:00
THEATER **Skagen – Today I Kill You**
Gist – Manchestersite Huizingen

VR-ZO 22-24.09
THEATER **SkaGeN**
Today, I kill you (GIST)
Gist – Manchestersite Beersel

ZA 23.09 – 20:15
THEATER **Moody Blue Productions**
*Maurice Tillieux: Tekenaar
met een zeemanshart*
CC de Meent

ZA 23.09
MUZIEK Song Circle
 Kris Wauters, Klaas Delrue &
 Jan De Campenaere
 GC Het Koetshuis

ZA 23.09 – 20:30
HUMOR Urbanus (te gast)
 Bis Bis Bis
 CC Westrand

ZO 24.09 – 14:00
WANDELING Langs de kastelen
 van weleer – Itterbeek
 CC Westrand

ZO 24.09 – 20:00
HUMOR/MUZIEK De Frivole Framboos
 De Ploter

WO 27.09 – 19:30
WORKSHOP Prachtig foto's met je smartphone
 GC Herne

VR-ZO 29.09-01.10 –
 20:00, 20:00 & 15:00
CIRCUS Circus Ronaldo – Da Capo
 Gist – Manchestersite Huizingen

ZA 30.09 – 20:00
THEATER Trappelend Talent – We gaan deur!
 De Ploter

ZA 30.09 – 20:30
KLASSIEK/LITERAATUUR Daan Esch, Charlotte
Wajnberg, Shadi Torbey en Aäron Wajnberg
Vuist/Faust voor de vuist weg
 Dil'arte

- » CC De Ploter, Ternat: www.ccdeploter.be
- » CC 't Vondel, Halle: www.vondel.be
- » CC De Meent, Alseberg: www.demeent.be
- » CC Coloma, Sint-Pieters-Leeuw:
www.sint-pieters-leeuw.be/cc-coloma
- » GC Herne: www.herne.be/vrije-tijd/cultuur/gemeenschapscentrum-gc-herne
- » GC Warande, Liedekerke: www.warande.be
- » GC De Boesdaalhoeve, Sint-Genesius-Rode:
www.deboesdaalhoeve.be
- » GC De Muse, Drogenbos: www.demuse.be
- » GC De Moelie, Linkebeek: www.demoelie.be
- » GC Het Koetshuis, Roosdaal: www.koetshuisroosdaal.be
- » Westrand, Dilbeek: www.westrand.be
- » Rosario, Bever: www.rosario.be
- » Musica Parola: www.musica-parola.be

#PENZINE

BOERENMARKTEN

TERNAT
 dinsdag 14u-18u
 Kerkplein Sint-Katherina-Lombeek

GOOIK
 woensdag 16u30 tot 19u
 Edingsesteenweg – parking rotonde

KESTER
 donderdag 15u tot 19u
 Molenstraat

ROOSDAAL
 donderdag 16u tot 18u
 Brusselstraat, ter hoogte
 van de basisschool

DILBEEK
 zaterdag 9u30 tot 12u
 Parking van Westrand

GAASBEEK
 zaterdag 14u30 tot 17u
 Arconateplein

KINDERSTREKEN

KINDERAANBOD IN DE REGIO

JULI

Vr 30.06 – Za 01.07 –
 Zo 02.07 – 19:00

THEATER
 Zonderland – Theatraal Volksfeest (6+)
 Kruikenburg kasteel

Za 01.07 – 15:00

VERTELTHEATER
 Tonus & Troet (6+)
 GC Herne

Za 01.07

GRATIS EVENT
 Startdag Schatten van Vlieg
 in Pajottenland & Zennevallei
 Op locatie

Vr 07.07 – Za 08.07 – 19:00

STRAATTHEATER
 Be Flat – Follow Me (7+)
 Rond de Ploter

SEPTEMBER

Za 02.09 – 14:00 tot 17:00

OPENINGSFEEST
 Cie Balltazar: orkest Bazar
 de Meent

Za 02.09 – 10:00 tot 16:00

GRATIS EVENT
 Ezelsoor (6-13 jaar)
 Westrand / 't
 Vondel / Boesdaalhoeve / De Ploter

Wo 06.09 – 11:30 tot 17:00

GRATIS EVENT
 Ezelsoor (vanaf 6 jaar)
 't Vondel

Woe 06.09 – 13:00 tot 18:00

GRATIS EVENT
 Ezelsoor (6-13 jaar)
 Boesdaalhoeve

Za 09.09 – 15:00

FAMILIETHEATER/CIRCUS
 15Feet6
 League & Legend (GIST)
 Colomapark Sint-Pieters-Leeuw

Zo 24.09 – 10:30
ONTBIJTFILM
 Mama Boe: op zoek naar thuis (3+)
 Westrand

Vr 29.09 – 19:30
FAMILIETHEATER
 Laika – Het Schaap (10+)
 Westrand

VOOR INFO & TICKETS
www.kinderstreken.be
 Of scan de QR-code!

MEER INFO

Ontdek alle cultuur-
 en gemeenschapscentra
 op www.wezender.be

FIETSCAFE RUSTINNEKE

Ken je een 'rustinneke'? Het is de volkse benaming van een pleister om een binnenband van een fiets te herstellen. En bovendien de naam van het bijzondere fietscafé dat de broers Bart en Joris Michiels in de zomer van 2021 openden in Pepingen. Een heerlijke plek met een uniek verhaal.

De grote gevel van de vierkantshoeve aan de Hoesnaek in Pepingen nodigt uit voor een kijkje binnen. Daar kom je in de grote gelagzaal, met veel stijlvol houtwerk en oude bakstenen muren die authenticiteit uitstralen. Op de uitgebreide bierkaart ontbreken de kriek, geuze en andere streekbieren natuurlijk niet, naast alles om een klein en groter hongerke te stillen. Met veel streekproducten gemaakt.

De broers Bart en Joris schreven met RUSTinneke een uniek verhaal dat begon als een borrelend idee tussen pot en pint. Ze zijn verpleegkundigen en werkten allebei in de thuiszorg. "Een job die we meer dan 20 jaar met hart en ziel deden. Maar het was tijd voor iets anders, voelden we", vertellen ze. "Toen we een oude boerderij in Pepingen te koop zagen, gaven we ons leven een nieuwe wending."

Toerisme Awards

Ze kochten de boerderij en begonnen met een stevige herinrichting. Echt grote werken waren er niet nodig. De hoeve deed eerder dienst als bakkerij, ijssalon en huurlocatie met traiteur. Ze omvormen tot een horecazaak was relatief eenvoudig. Omdat de broers allebei graag fietsen, werd het een fietscafé. De ligging leent zich daar ook perfect toe, langs fiets- en wandelknooppunten in het mooie Pajottenland. De zaak heeft alles in huis om het fietsers én hun fiets naar de zin te maken: een herstelkit, een EHBO-kit, een oplaadpaal voor elektrische fietsen, een gewone fietspomp en zo meer. Hun inspanningen leverden hen dit jaar trouwens de Toerisme Awards van Toerisme Vlaams-Brabant op als 'meest fietsvriendelijke onderneming'.

Bart en Joris Michiels

B&B Kamerrijk

Intussen zijn de broers klaar om de eerste gasten te ontvangen in B&B Kamerrijk. Zeven kamers telt de B&B, goed voor zestien slaapplekken. De kamers op de benedenverdieping zijn volledig rolstoeltoegankelijk. Met hun verleden als verpleegkundige, kunnen er mensen met een zorgnood terecht. Zo kunnen hun mantelzorgers ook van een vakantie genieten.

MEER INFO

www.rustinneke.be

WEDSTRIJD

WIN EEN WAARDEBON!

Zin om tijdens een fiets- of wandeltochtje even op adem te komen in fietscafé RUSTinneke? Wij trakteren op twee waardebbonen t.w.v. 25 euro! Waag je kans en stuur ons het juiste antwoord op de volgende vragen. Uit alle juiste antwoorden trekt een onschuldige hand twee winnaars.

Op welk fietsknooppunt ligt fietscafé RUSTinneke?

Welk 'fietsbier' staat bij ons op 't vat?

Mail je antwoorden (met vermelding van je contactgegevens) voor 30 september 2023 naar annelies.desmet@dilbeek.be of stuur het op naar CC Westrand, t.a.v. Annelies Desmet, Kamerijklaan 46, 1700 Dilbeek.

HELEMAAL WEG VAN KLASSIEK

Klassieke muziek is van alle tijden en van alle plekken, zeker in het Pajottenland en de Zennevallei. Dat onze streek heel wat te bieden heeft, ook voor onze oren, daar hoef je Peter François niet van te overtuigen. Al sinds jaar en dag is hij één van de drijvende krachten achter Weg van Klassiek. Klassieke muziek in een trendy jasje op onverwachte en hippe plaatsen.

Je bent de conservator van het stadsmuseum den AST in Halle en zelf ook musicoloog. Vanwaar deze combinatie?

Naast musicoloog ben ik ook historicus, en vooral die laatste hoedanigheid leidde ertoe dat ik conservator werd. Maar mijn musicologische achtergrond komt zeer goed van pas, vermits we in den AST heel wat muziekarchieven en enkele muziekbibliotheken bewaren. Een goede kennis van de muziek en van de muziekgeschiedenis helpt me ook in mijn onderzoek naar het leven en werk van de Halse cellist en componist François Servais.

Zijn er buiten Servais nog klassieke muzikale linken met onze streek?

Halle heeft vier musici voortgebracht van internationaal formaat: behalve François Servais ook zijn twee zonen, de pianist-componist Franz en de cellist Joseph Servais, en Josephs leerling Edouard Jacobs. Daarnaast waren er in Halle en in sommige andere gemeenten in de regio zeer degelijke lokale musici actief, die ook verdienstelijk zijn geweest voor de klassieke muziek. Ik denk bijvoorbeeld aan Emile Houssiau, Charles Dekoster en Leopold Sluys. Maar ook vandaag de dag wonen er in de regio nog vooraanstaande musici. Pianovirtuoos Vitaly Samoshko is er zo eentje. Hij won in 1999 de Koningin Elisabethwedstrijd voor piano.

Wat is Weg van Klassiek?

Onder de naam 'Weg van Klassiek' werken verschillende organisaties, die op de één of andere manier bezig zijn met klassieke muziek, samen. We zijn allemaal helemaal weg van het genre en soms brengen we de muziek ook naar een andere plek waar je

het niet zou verwachten. Weg uit de concertzaal dus. Intussen is Weg van Klassiek een begrip geworden en uitgegroeid tot een echt merk in de regio. En we hebben best wel ambities voor klassiek muziek in het Pajottenland en de Zennevallei. Af en toe organiseren we samen zelfs een driedaags festival. Door klassieke muziek te combineren met wandelingen, erfgoed en culinair genot proberen we een ruimer en ander publiek te bereiken. De bestaande klassieke concerten geven we dan weer een extra duwtje in de rug via advies en regionale promotie. Dat doen we via de folder 'Klassiek in de regio', de website www.wegvanklassiek.be, de facebookpagina en digitale nieuwsbrieven.

Wat is de meest bijzondere plaats waar je ooit een concert bijwoonde?

Dat was het theatertje in het kasteel van Chimay. Daar muziek van Servais horen op de plaats waar hij zelf ooit gespeeld heeft, was heel bijzonder. Dichter bij huis denk ik aan een Weg van Klassiek-concert in de PCB-rotonde in Halle, een voormalige medicijnenfabriek. Psallentes bracht er muziek van Hildegard von Bingen, een twaalfde-eeuwse mystica met interesse in genees- en plantkunde.

Welke muzikale en/of museale tips heb je voor onze lezers?

Dit najaar komen er opnieuw een 20-tal klassieke concerten in de regio. Bijzonder wordt het dertigste 'Servaisconcert' op 26 november 2023 in CC 't Vondel. Het Universitair Symfonisch Orkest van de KU Leuven brengt dan werk van Beethoven, Sjostakovitsj en uiteraard Servais. In 2024

Peter François

komen er in Halle ook enkele concerten in het teken van de schilder Louis Thevenet, waarmee we de brug maken naar de schilderkunst. En van 18 mei tot 9 juni 2024 loopt er een expo over Servais in de Oude Post in Halle. Muziek en musea gaan hand in hand!

MEER INFO

www.wegvanklassiek.be

23

DE ROEPING VAN DE BOOG

Rebekka De Backer groeide op in een familie van klassieke muzikanten. Als vierjarige hield ze met veel trots haar eerste viooltje vast. Intussen groeide ze op tot gepassioneerd viool- en boogbouwer. Ze praat met ons over dit waardevolle ambacht.

Rebekka kreeg het vioolspelen met de paplepel ingegoten. Haar beide ouders zijn professionele muzikanten. Het duurde dan ook niet lang voor de esthetiek van een viool en de uitdaging om een heldere klank te verkrijgen haar óók in de greep hielden. Op volwassen leeftijd startte ze de opleiding vioolbouw aan de Internationale Lutherie School Antwerpen (ILSA). In haar laatste jaar kwam ze in contact met Ulf Johansson, een gerenommeerde Zweedse boogbouwer. Drie jaar ging ze bij hem in de leer. In zijn atelier op het Zweedse platteland.

Het proces van boogbouwen

“Eerst zaag ik met een lintzaag de basisvorm uit een volle plank pernambucohout en vervolgens schaaft ik verder bij met de hand”, legt Rebekka uit. “Daarna wordt de curve erin gebogen door de stok boven de open vlam op te warmen en met de vinger te buigen. Dan worden de slof en het knopje - ook volledig handmatig vervaardigd - op de stok gepast en wordt er geschaafd en gevijld om tot de finale vorm van de boog te komen. Tot slot volgen alle afwerkingsdetails zoals schuren, polijsten en vernissen, en het verhareren. Dit gehele proces duurt al snel enkele weken.” Naast de nieuwbouw voert Rebekka ook regelmatig herstellingen en restauraties uit. “De ingewikkelde herstellingen zijn erg uitdagend en precies werk. Vaak gaat hier uren brainstormen aan vooraf om de juiste beslissingen te nemen en technieken te kiezen die passen bij de boog én bij de vraag van de muzikant”, vertrouwt ze ons toe.

Intrigerend ambacht

Eén van de redenen waarom dit ambacht Rebekka blijft intrigeren, is het gebruik van bijzondere materialen. De stok zelf wordt gemaakt uit pernambuco: een tropische, Braziliaanse houtsoort die zich relatief gemakkelijk laat buigen en ook stabiel blijft. Daarnaast wordt gewerkt met ebbenhout, zilver, parelmoer, mammoetivoer, paardenhaar, zijde en leer. “Materialen komen van over de hele wereld en vormen samen de combinatie van een goed werkende strijkstok voor de muzikant én een prachtig juweeltje van slechts 60 gram”, lacht Rebekka.

Rebekka in haar atelier in Affligem

De muzikant en zijn boog

Het bouwen van een boog begint voor Rebekka al bij een kennismaking met de muzikant en zijn instrument. Omdat het niet gemakkelijk is om meteen de perfecte match te vinden tussen muzikant, instrument en boog, maakt zij vaak twee of drie bogen voor een klant. "Een boog is immers zó persoonlijk en vormt idealiter een verlenging van je eigen arm zodat je het gevoel hebt dat je er alles mee kan doen", verduidelijkt ze. "De ene boog die een bepaald iemand fantastisch vindt, is daarom nog niet goed voor een ander", vult Rebekka nog aan.

De leermeester en zijn leerling

Over de vraag wie haar grote voorbeeld is, moet Rebekka niet lang nadenken. "Dat is absoluut mijn boogbouwleraar, Ulf Johansson", geeft ze aan. "Naast een geweldig goede bouwer en pedagoog is hij ontzettend getalenteerd en gepassioneerd door zijn beroep. Hij is één van de meest integere personen die ik ken. De soort bouwer én persoon die hij is, inspireert me bij elke ontmoeting opnieuw."

Ook door de muziek zelf en door de componisten laat Rebekka zich inspireren of emotioneel beroeren. "Persoonlijk hou ik het meest van de diep romantische stukken – denk maar aan het vioolconcerto van Tchaikovsky, de Schotse Fantasie van Bruch, of het celloconcerto van Elgar. Die hebben dan ook mijn voorkeur zowel om naar te luisteren tijdens het werk, als wanneer ik zelf nog eens speel."

Toekomst van het ambacht

"Het ambacht zelf is veranderd sinds zijn oorsprong", brengt Rebekka aan, "Enkele eeuwen geleden werd er met veel gezinsleden en werknemers in één atelier gewerkt. Die namen elk een apart onderdeel van de boog op zich. Nu doe ik alles zelf, van begin tot eind. Gelukkig zien de meeste muzikanten de waarde in van een goede boog en vinden ze het dus de moeite om erin te investeren óf om hun oudere bogen te laten herstellen. Oude bogen (met

"De boog vormt idealiter een verlenging van je eigen arm."

grote naam) aankopen wordt echter zo goed als onbetaalbaar, en een nieuwe moderne boog aankopen lijkt dan een goed alternatief. Het is net daarvoor dat ik hoop heb dat ons ambachtelijk beroep toch zal overleven, ook in economisch zwaardere tijden."

Gesprekken aan de abdij

Als kind groeide Rebekka op tussen de mooie velden nabij de Abdij van Affligem. De natuur intrekken tussen het werk door, samen met haar vier hondjes, is voor Rebekka altijd de beste manier om energie te krijgen en tot rust te komen. "Aan de abdij kwam ik trouwens na lange gesprekken met mijn moeder op het idee om de vioolbouw in te gaan", vertrouwt ze ons toe, en ze voegt er nog geamuseerd aan toe: "Wanneer mensen mij vragen waar ik vandaan kom of gevestigd ben, weet ik gewoon dat zelfs de meeste buitenlanders de naam kennen omwille van het bier. Het blijft dus gemakkelijk hangen. Dat is altijd wel fijn."

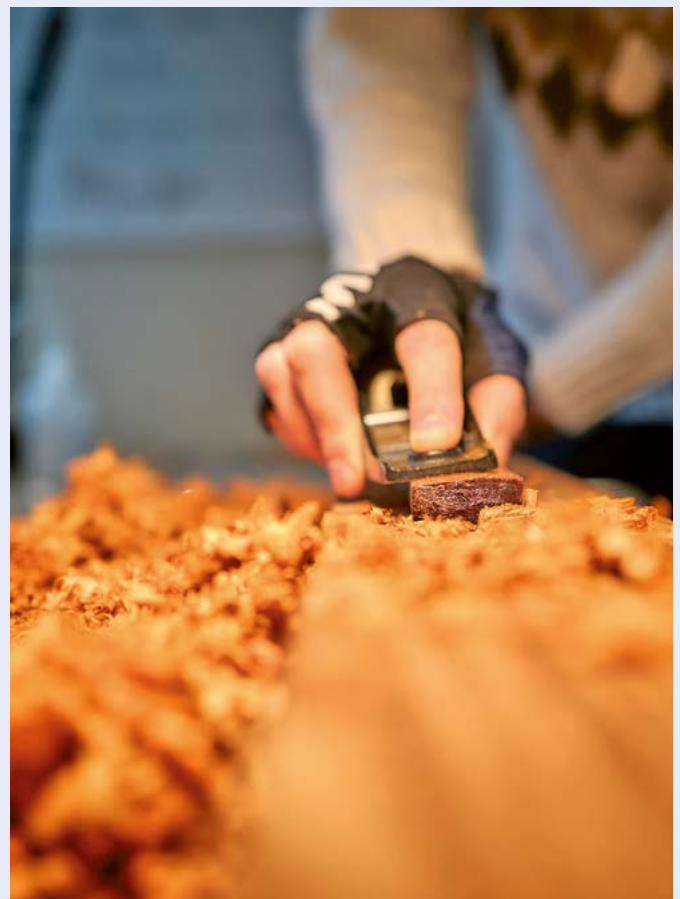
"Ik heb hoop dat ons ambachtelijk beroep toch zal overleven."

MEER INFO

www.rebekkadebacker.be

Boog (strijkstok) van de hand van Rebekka

Tijdens de ambacht en het productieproces van het boogbouwen

WHAT THE FOLK?!

Wie vroeger langsheen de E40 reed, herkende steevast de Vlaamse doedelzak op het bord 'Pajottenland': een verwijzing naar de band van de streek met de folkmuziek. Ook vandaag vind je in Gooik nog steeds de kantoren van Muziekmozaïek. We spraken met Filip Verneert, die naast jazzmuzikant en onderzoeker muziekeducatie aan de KUL, al 15 jaar directeur van de organisatie is.

Muziekmozaïek is de koepelorganisatie voor folk en jazzmuziek in Vlaanderen. Wat doen jullie eigenlijk?

Ik ben blij dat je deze vraag stelt, want we zijn best wel een grote organisatie die toch relatief weinig bekend is bij het grote publiek. Binnen het amateurkunstendecreet zetten we ons in voor folk- en jazzmuziek. We doen dat zowel voor de liefhebbers als voor beginnende muzikanten, en voor de actieve beoefenaars – zeg maar de muzikanten – als de passieve liefhebbers, diegenen die luisteren. Binnen onze twee poten organiseren we tal van activiteiten en festivals. Zo organiseren we al 35 jaar de Stage voor Volksmuziek in Gooik waar toch jaarlijks meer dan 600 mensen van heinde en ver aan deelnemen. Maar je kent ons ongetwijfeld ook van Gooikoorts waarbij we zowel jong talent als gevestigde waarden speelkansen geven. Of van de Gentse Feesten waar we een eigen programmatie hebben rond folk.

Naast het organiseren van activiteiten zijn we ook beleidsmatig actief. Zo adviseren we het kabinet over de noden van de folk- en jazzmuzikanten. En natuurlijk zijn we er ook voor het deeltijdskunstonderwijs dat meer dan 25 opleidingen folk inricht over heel Vlaanderen.

Je gebruikt bewust de term folkmuziek in de plaats van volksmuziek. Is er dan een verschil tussen beiden?

Weer een goede vraag, want ook binnen onze sector zijn hier wel discussies over. Zelf gebruiken we consequent de Angelsaksische term 'folk', wat ook zoveel betekent als volksmuziek natuurlijk.

Het woord volksmuziek vermijden we bewust. Volksmuziek hangt namelijk vrij sterk samen het stereotype karakter van vendelzwaaien en volksdansen uit de jaren zestig. Folkmuziek daarentegen is minder beladen en heeft een veel hipper imago waarmee jongeren zich makkelijker identificeren.

Hoe hip is folk eigenlijk bij de jeugd?

Zeg maar heel hip! Wanneer je naar het publiek vandaag kijkt, zie je heel wat twintigers en dertigers. Ik ben zowaar zelfs de oudste bij Muziekmozaïek! (lacht) Pas op, er is zeker nog veel respect voor de oude garde zoals een Herman De Wit, maar ook jongere talenten zoals Marieke Van Ransbeeck hebben hun plaats op het internationale folktheater opgeëist. Dat folk hip is, staat eigenlijk buiten kijf. Kijk maar naar ons project Ethno Flanders waarbij we muzikanten onder 26 jaar van over de hele wereld samenbrengen tijdens een intensieve stage. Of WTF, What The Folk, de folkmuziekstage voor jongeren tussen 16-23 jaar en waar ik als oude directeur bewust wegblijf! (lacht) Maar neem gerust ook de vele boom-bals als voorbeeld, waar echt opnieuw met elkaar gedanst wordt. Deze zijn razend populair.

Terug naar Muziekmozaïek. Hoe komt het dat jullie, of all places bijna, in Gooik zitten?

Folk en Gooik zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden via de figuur van Herman De Wit. Als stichter van 't Kliekske wat de oerfolk-groep was in Vlaanderen,

Filip Verneert

“Tijdens de stage in Gooik waan je je op de Gentse Feesten.”

zette hij niet alleen de folkmuziek, maar ook Gooik op de kaart. In Gooik had je dus bijgevolg ook de eerste muziekschool, hier startte de stage op, je hebt er nog steeds de festivals. Tijdens de stage eind augustus waan je je er zelfs op de Gentse Feesten. Gooik was en is tot op zekere hoogte, nog steeds het epicentrum van de folk. Maar vandaag willen we ook breder kijken en werken, we richten ons tot heel Vlaanderen, vandaar dat we ook kantoor houden in Gent.

Tot slot: wie folk niet kent of denkt dat het iets oudbollijg is, luistert het best eens naar...

O dat is moeilijk, er is namelijk zoveel goede folkmuziek vandaag. Maar als ik echt moet kiezen, dan zou ik aanraden om jong talent eens te googelen of op te zoeken op YouTube. Dan denk ik vooral aan Broes. Zij maken heel dansbare muziek. Heel goede muziek trouwens. Zij musiceren werkelijk op heel hoog niveau. Als oud-student aan het conservatorium kan ik echt niet tegen slecht gespeelde muziek. (lacht) Ook Wör is zo'n groep die ook internationaal scoort. Wat zij doen met muziek uit de 18de eeuw bijvoorbeeld is prachtig. Folk is echt niet meer wat het is geweest. Het is, zeg maar, eerder een vernieuwende traditie met wortels geworden.

MEER INFO

www.muziekmozaiek.be

ONTDEK GOOIK EN DE FOLK

- Gooikoorts: 30 juni tot 2 juli internationaal folkfestival www.gooikoorts.be
- Folk on Stage: 19- 22 augustus zomerse concerten en folkbals www.stagegooik.be/folkonstage

OP HET RUGBYVELD MET DE PAJOTSE LADIES

“Met een beetje schmink kan je al heel wat camoufleren”, lacht Kerlyne Dekeukelaere. Het gebeurt wel vaker dat ze na het weekend met een blauw oog of kneuzingen op het werk verschijnt. Haar collega’s kijken er al niet meer van op, want Kerlyne speelt rugby. De Pajotse Ladies van de Rugbyclub Pajot uit Lennik speelden dit jaar bovendien kampioen in hun divisie.

Het was ergens in 2013 dat de vrouwen van de spelers van Rugbyclub Pajot er genoeg van hadden om aan de zijlijn te staan. De sport zag er gewoon te leuk uit en het begon te kriebelen. “We wilden ook het rugbyveld op”, zegt Kerlyne. “Dus organiseerde de club een initiatietraining. Zo ging de bal aan het rollen. Tien jaar later hebben we een goed draaiende ploeg die kampioen heeft gespeeld.” Kerlyne is mama van drie jongens, waarvan er twee ook al de smaak te pakken hebben. Dat verbaast haar niet, want rugby is een sport om van te houden, vindt ze.

Wat trekt je aan in deze ruige balsport?

Het is niet alleen het fysieke werk, rugby is ook een heel tactische sport. En de ultieme teamsport, want alleen bereik je niets op het veld. De teamspirit is enorm groot. Rugby is ook de ideale uitlaatklep. Een frustrerende dag op het werk? Een vol hoofd? Op het veld laat je dat allemaal achter je. Rugby staat open voor iedereen, niet alleen gezette en gespierde atleten. Onze spelers komen in alle maten en vormen. De nummer 9, de ‘hooker’, moet een klein iemand zijn om in de ‘scrum’ te passen. De ‘flankers’ zijn best snelle en stevige meisjes. De ‘wingers’ en de ‘full back’ zijn doorgaans fijner en supersnel. Het maakt ook niet uit welke achtergrond je hebt of welke job je doet. Onze ploeg bestaat uit zelfstandigen, juristen, boerendochters, studentes ... Ikzelf werk in de ICT-wereld.

Rugby is een sport voor stoere meisjes.

Of niet?

Van kinds af aan maakte ik me graag vuil. In de Chiro was ik diegene die eerst de modder in ging. Je moet natuurlijk wel tegen een stootje kunnen. Je leert hoe je moet vallen en hoe je een tackle moet incasseren. Maar zo pijnlijk is het allemaal niet. Eén meisje speelt zelfs met haar valse nagels en die overleven het. Als we uit de kleedkamers komen, zijn we ook gewoon meisjes en vrouwen die met hun uiterlijk begaan zijn. We zijn niet altijd stoer en gevaarlijk.

Het lijkt me toch geen sport voor mensen op hoge leeftijd. Hoe lang hou je rugby vol?

Onze oudste speelster is 41 jaar, de jongste 17. Tot je 16e speel je in een gemengde jeugd ploeg. Volgend jaar stromen twee meisjes door naar onze ploeg. Hoe lang je de sport volhoudt, hangt van jezelf af. Vanaf 30 jaar ben je een ‘veteraan’. Je kan bij een veteranenploeg aansluiten, maar zelfs voor onze oudste speelster Lia is dat geen optie. Zij ademt rugby. Ik denk dat ze blijft spelen tot de dokter zegt dat haar lichaam het niet meer aankan.

Hoe zit het met de blessures?

We komen wel vaker thuis met blessures. Daarvoor train je ook, zodat je lichaam de impact kan incasseren. Eén van onze speelsters heeft een dochttertje van twee en ging op een routineonderzoek bij de

gynaecoloog. De dokter was verontrust toen hij haar benen vol blauwe plekken zag, vertelde ze. Iedereen van onze ploeg is wel al eens met een blauw oog of kneuzingen gaan werken. Gelukkig weten de collega’s wel welke hobby we hebben. Met een beetje schmink kan je trouwens al heel wat camoufleren.

“Een frustrerende werkdag? Rugby is de beste remedie.”

Is rugby een populaire sport bij vrouwen?

Toch wel, al is het niet altijd makkelijk om een ploeg te houden. We zijn altijd wel op zoek naar nieuwe leden. Als vrouw mag je niet meer spelen zodra je zwanger bent. Dus dan ben je meteen een jaar uit. We weten dus al heel snel als er iemand van het team een kindje verwacht. Vaak nog voor de familie dat weet. Ik ben zelf drie keer teruggekomen na mijn zwangerschappen, maar niet iedereen doet dat. Met een kindje komen er nieuwe prioriteiten. Eind vorig jaar vielen er door gezinsuitbreiding en verhuizing veel speelsters weg. We waren nog maar met vijftien speelsters. Net genoeg om een wedstrijd te spelen, maar je hebt natuurlijk ook reservespelers nodig. We zijn toen massaal beginnen flyeren en hebben ook de sociale media ingeschakeld. Met een groot effect. Dit jaar speelden we kampioen, dat lukt niet zonder een goed draaiende ploeg.

OOK EENS RUGBY PROBEREN?

www.rugbypajot.be

HENNEP IN HET PAJOTTENLAND

28

Op de velden van Luc De Haseleer groeit hennep. Deze veelzijdige plant – hier waar- deloos als drug – kan dienen voor isolatiemateriaal, textiel, plantaardige olie of als grondstof voor bioplastics. De teelt van de toekomst? “Ik denk het wel”, zegt Luc.

Als we Luc ontmoeten, moet hij nog zaaien. Dat gebeurt eind mei of begin juni, en met een beetje geluk kan hij in augustus al oogsten. Twee hectare heeft hij voorzien in Halle en Sint-Pieters-Leeuw. De landbouwer in bijberoep kwam louter toevallig bij de hennep-teelt terecht. “Ik was op zoek naar een materiaal om te isoleren”, vertelt hij. “Zo kwam ik terecht bij het bedrijf EXIE dat isolatiemateriaal maakt op basis van hennep en kalk. Dat was een ontdekking voor mij, ik wist niet eens dat het bestond. Ik was zo onder de indruk van de kwaliteiten van hennep, dat ik besloot om het zelf te telen. Als toeleverancier van EXIE.”

Dat ligt niet voor de hand. Hennep is een nieuwe teelt, dat vergt andere machines en teelttechnieken, toch?

Het zaaien vormde geen probleem, het oogsten wel. Er waren geen aangepaste oogstmachines beschikbaar. Daarom sleutelt EXIE aan de hele keten, van de teelt tot de productie. Het hele proces moet op punt staan en daar werk ik graag aan mee. De eerste twee jaren gebruikte ik de prototypes van machines die het bedrijf ontwikkelde. Nu, het derde

jaar, staan die machines op punt. Hennep is trouwens niet helemaal een nieuwe teelt. Er werd al hennep teruggevonden in Romeinse gebouwen. Ook tijdens de middeleeuwen was de plant populair. Wist je bijvoorbeeld dat de zeilen van de schepen van Christoffel Columbus van hennepvezels gemaakt werden? De plant was toen een heel belangrijke grondstof voor canvas en textiel. De jongste honderd jaar werd het verdrongen door producten op oliebasis.

“Dit is de teelt van de toekomst.”

Wat maakt hennep interessant om het vandaag opnieuw te telen?

Hennep groeit in warme en koude klima-

ten, dus zowel in Scandinavië als aan de Middellandse Zee. Het heeft zeer weinig water nodig, en helemaal geen pesticiden of kunstmest. Het is een plant die veel CO₂ capteert: een hectare hennep zal ongeveer evenveel CO₂ opslaan als een hectare bos. De teelt komt dus tegemoet aan de uitdagingen waar de landbouw vandaag voor staat.

De teelt van de toekomst?

Absoluut. Hennep komt niet alleen de landbouw ten goede, ook de bouwsector profiteert mee. Want die stoot ook veel CO₂ uit. Voor de productie van isolatiematerialen is er vandaag nog olie nodig. Die komt met grote tankers naar petrochemische bedrijven, waar ze verwerkt wordt en uiteindelijk als isolatie in onze woningen wordt geïntegreerd. Met hennep als grondstof kan je een veel kortere keten opzetten, want die komt letterlijk van de boer in het dorp.

Deze isolatie is vochtregulerend en zorgt voor een gezond binnenklimaat. Vooral in de zomer is het verschil groot want met kalkhennep in je dak en muren hou je de hitte volledig buiten. En dit wordt voor de volgende jaren veel belangrijker als de temperaturen blijven stijgen.

Is de teelt voor jou een bewust duurzame keuze?

Jazeker, ik doe dit niet alleen voor mezelf maar ook voor de volgende generaties. Het is als een boom planten, dat doe je ook niet alleen voor jezelf. Als meer landbouwers hennep telen en meer mensen het gebruiken, dan helpen we onze planeet. Bovendien is de kostprijs heel concurrentieel: Isolatie met olie als grondstof is de jongste jaren alleen maar duurder geworden, de prijs van hennep niet. Maar hennep is veel meer dan een grondstof voor isolatie. De vezel, de buitenzijde van de stengel, is geschikt om er textiel mee te maken. Het zaad kan worden gebruikt voor plantaardige olie, voor voeding en cosmetica. Andere delen van de plant zijn dan weer bruikbaar voor bioplastics. Hennep is een heel veelzijdige plant met enorm veel mogelijke toepassingen.

Heb je er als landbouwer zelf ook voordeel van? Brengt het je financieel wat op?

Je kan de opbrengst van de teelt vergelijken met die van andere, meer klassieke teelten. Het voordeel voor de boer is dat de teeltperiode heel kort is. Zaaïen gebeurt eind mei of begin juni, en in augustus of september kan je al oogsten. Dat is heel snel. Hennep is trouwens een grote plant, ongeveer zo hoog als mais.

En voor alle duidelijkheid, de plantjes die jij teelt hebben geen 'bijwerkingen'?

Hennep is eigenlijk cannabis sativa, een eenjarige plant uit de hennepfamilie. In de planten die ik teel zit geen THC (tetrahydrocannabinol), het actieve chemische bestanddeel van marihuana. Dat wordt trouwens zeer sterk gecontroleerd, onder meer door het Departement Landbouw en Visserij. Want je ziet geen verschil tussen mijn planten en de planten die geteeld worden voor de vrouwelijke bloemetjes. Ze daarvoor plukken, heeft geen zin. Je mag het hele veld plukken en oproken, je wordt er niet high van.

Statiestraat 166, Ternat

Statiestraat 144, Ternat

Kapelleveld 25, Sint-Katarina-Lombeek

Villa Dirickz, Sint-Genesius-Rode

TIJDLOOS & HIP: DE VELE GEZICHTEN VAN HET MODERNISME

Aan het begin van de 20ste eeuw ontstond het modernisme: een architectuurstroming die zich afzette tegen het flamboyante van de neoclassicistische stijlen en de art-nouveau. Een radicale breuk met het verleden, een vormelijk statement stond centraal. Of beter: staat, want meer dan een eeuw later inspireren architecten zich nog steeds op deze vormtaal wanneer ze architecturaal een boodschap willen uitdragen.

NAOORLOGS ONTWAKEN

Na de Eerste Wereldoorlog was de heropbouw van de dorpen en steden één van de uitdagingen. Jonge modernistische architecten geloofden steevast dat België in een nieuwe vorm zou herrijzen, weg met het verleden dus. Een terugkeer naar een minimalistische vormtaal en het gebruik van nieuwe constructietechnieken, inspireerden hen tot een nieuwe stijl. De eerste experimenten met deze moderne stijl gebeurden vaak onder stimulans van de sociale huisvestingsmaatschappijen. Zo kwamen de tuinvijken tot stand in onze regio. Deze tuinvijken, waar zowel eenheid in verscheidenheid als groenaanleg centraal stonden, waren een proefterrein voor de modernistische avant-garde. De tuinvijk Zuun in Sint-Pieters-Leeuw, tuinvijk Pompe-Rubbers in Sint-Genesius-Rode en tuinvijk Buizingen zijn slechts enkele voorbeelden uit onze streek.

MODERNISME TIJDENS HET INTERBELLUM

De eerste modernistische architecten, -die al voor de oorlog werkzaam waren - bleven streven naar een sobere en intimistische architectuur. 'Villa Dirickz' aan de Maria-Joannalaan in Sint-Genesius-Rode is ontworpen door de broers Marcel en Henri Leborgne. Het volume bestaat uit een spel van geometrische vormen en geven de woning een kubistisch karakter. De horizontale lijnen, gecreëerd door bandramen en uitkragende terrassen, domineren het witte volume. De in het oog springende spiltrap staat los van de woning en is het enige verticale accent. Het is een bouwwerk waar gedurfd gebruik is gemaakt van de kwaliteiten van gewapend beton. Het wereldbepaalde 'Plan Libre' van de bekende architect, Le Corbusier, vormde de inspiratiebron voor de architecten.

PAKKETBOOTSTIJL

Modernistische architecten spraken niet allemaal met één stem en doorheen de jaren verschenen er verschillende zijstromingen. In de jaren dertig ontstond de pakketbootstijl met een gebruik van afgeronde vormen in combinatie met horizontale of verticale rechte lijnen. In de Statiestraat in Ternat vind je een reeks woningen in een typerende gele baksteen. Om het karakter van de steen te benadrukken werd er gebruik gemaakt van schaduwvoegen en speelden de architecten met metselverbanden. De meeste woningen hebben duidelijk afgeronde vormen als verticaal accent, terwijl de ramen en het metselwerk zorgen voor horizontaliteit. Sommige van deze gebouwen spelen met de grenzen tussen de art deco en het modernisme.

BRUTALISME

Patronen en texturen in of met beton is typerend voor het brutalisme dat in de jaren vijftig zijn opmars kende. Vaak waren het gebouwen met een publieke functie die in deze stijl gebouwd werden. Het cultuurcentrum Westrand, ontworpen in 1968 door Alfons Hoppenbrouwers en Rudy Somers, is hier een expressief voorbeeld van. Het gebruik van verschillende betontechnieken, blokvolumes met bandramen kenmerken het geheel. Het interieur onthult verschillende betontechnieken: van ruwe gewassen over gepolierd beton in de vloeren tot een nog zichtbare textuur van het bekistingshout bij de wanden, de kolommen en trapleuningen. Na een grondige renovatie van het exterieur, zijn de gevels nu afgewerkt met een betonnen 'Tyrolien' pleister. Bij deze techniek wordt de pleister op de gevels geworpen of gespat, waardoor er zowel visueel als tastbaar een ruw effect ontstaat.

Een gevel in gladde beton vinden we dan weer terug in Dworp. Tussen 1964 tot 1971 werd het vormingscentrum Destelheide hier gebouwd door architect Paul Felix. Het is een modern, brutalistisch complex dat bestaat uit verschillende betonnen 'sculpturen' in een natuurlijke omgeving. De architect wilde de architectuur laten opgaan in de vegetatie van zijn omgeving en maakte daarom gebruik van glas en hout in combinatie met beton.

© Westrand, Dilbeek

Vormingscentrum Destelheide, Dworp

Woning Bolle, Herne

Onthaalpaviljoen, Gaasbeek

NIEUWE EENVOUD

Nieuwe eenvoud is een architectuurstroming die tot stand kwam in de laatste decennia van de 20e eeuw. Het bouwvolume, de inplanting, textuur en licht staan hier centraal en benadrukken de autonomie van de architectuur. Eugeen Liebaut (°1952) is een opmerkelijke vertegenwoordiger van deze stroming. Hij past heldere geometrische vormen toe, die sterk doen denken aan het modernisme van de jaren '20. Afhankelijk van de context past hij afrondingen, afschuiningen en curven toe. Enkele van zijn karakteristieke voorbeelden in het Pajottenland zijn woning Vanderpoten (1989-'91) in Dilbeek en woning Bolle (1996-'98) in Herne.

ARCHITECTURAAL STATEMENT

Het onthaalpaviljoen van het kasteel van Gaasbeek is ontworpen door Atelier Pierre Hebbelinck in 2016. Deze architecten kozen bewust voor een functionele en onderdanige structuur die ruwheid met elegantie combineert. Het paviljoen gaat dan ook niet in concurrentie met het kasteel of de historische gebouwen in het park: evenwicht staat hier centraal. Voor de materiaalkeuze werd er teruggegrepen naar beton, glas, hout en metaal.

MENS EN NATUUR IN HARMONIE

32

Kunst met natuurelementen in een prachtig landschap. Ria de Troch uit Wambeek legde het Terzo Paradiso aan, een kunstwerk ontworpen door de Italiaan Michelangelo Pistoletto. Over heel de wereld vind je dit symbool waarin natuur en cultuur elkaar (terug)vinden.

Vanwaar het idee om dit landschapskunstwerk aan te leggen?

Mijn man Roland en ik werkten beiden in de medische wereld. Hij als apotheker, ik als kinesiste. De toename van allergieën die ik waarnam, was frappant, zelfs hallucinant. Een teken dat de harmonie tussen mens en natuur steeds meer verstoord wordt. Toen corona kwam, werden we nogmaals met onze neus op de feiten gedrukt: een virus kon de bovenhand nemen op de biodiversiteit. We zijn gepensioneerd, maar nog zeer actief. Via Paul Dujardin kwam ik in contact met het landschapssymbool Terzo Paradiso. Omdat ik de betekenis zo bijzonder vond, besliste ik zelf de handen uit de mouwen te steken. Het is mijn doel mensen te sensibiliseren voor een betere natuur.

Waar staat Terzo Paradiso voor?

Het is het Derde Paradijs. Het symbool verwijst naar een universeel artistiek en maatschappelijk project dat de natuur wil verzoenen met de hedendaagse 'artifi-

ciële' wereld. De kunstenaar Pistoletto voegde aan het symbool 'oneindig' een derde cirkel toe. Links is de natuur, rechts de wereld gecreëerd door de mens en de derde cirkel brengt harmonie tussen de twee polen.

“Ik wil mensen sensibiliseren voor een betere natuur.”

Hoe ging je te werk?

Eerst ben ik naar Italië gereisd om de officiële vergunning te krijgen. Daarna ben ik hier op dit perceel naast het kerkhof van Wambeek aan de slag gegaan met Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei, Kiemkracht en de gemeente Ternat.

We kozen vooral voor Schaarbeekse krieken, vanwege de link met de regio en de kriekenlambik. Het landschapskunstwerk zelf is aangeplant met 36 Schaarbeekse kriekelaars en 10 hoogstam kriekelaars. Hopelijk kunnen we hier binnenkort zelfs krieken plukken om via korte keten te verwerken in kriekenlambiek.

Waarom vind je het belangrijk mensen te sensibiliseren en hoe doe je dat?

Mijn familie woont hier al 500 jaar, dus vind ik het onze plicht om ervoor te zorgen dat we hier minstens nog 500 jaar kunnen wonen in goede omstandigheden. Wat ik hier doe, is maar een kleine actie. Maar als iedereen een kleine stap neemt in het geheel, dan kunnen we veel bereiken. De voormalige paardenstal heb ik omgevormd tot event- en exporuimte. De komende jaren wil ik dit verder uitbouwen. Deze zomer kun je hier tijdens het weekend van Midzomer Wambeek al terecht voor een boeiend programma (zie kaderstuk).

Ria De Troch stelt trots haar Terzo Paradiso voor.

“Schaarbeekse kriekelaars vormen dit kunstwerk.”

Als keramiste ligt kunst je sowieso na aan het hart. Wat maak je zoal?

Al dertig jaar ben ik bezig met keramiek. Voor expo's met mijn Chawans, theekommen die in Azië gebruikt worden bij thee ceremonies, reis ik de wereld rond. Daar ben ik bijzonder fier op. Niet dat ik de grootste kunstenares ben (lacht), maar ik zit in een netwerk. Ik reis graag, dus dat is volop genieten. Daarnaast maak ik hier uiteraard nog heel wat andere voorwerpen in keramiek. Zo heb ik uiltjes gemaakt die symbool staan voor Plan Steenuil, een project waar deze landschapskunst ook deel van uitmaakt.

📍 **Terzo Paradiso,**
Lochtingweg 1 in Wambeek

Uiltjes in keramiek, van de hand van Ria.

WEIDEBABELS EN VEEL MEER

Tijdens het **Midzomerweekend** laat Ria iedereen kennismaken met Terzo Paradiso en de Tiny Art Gallery. De locatie ligt op de Pol De Montwandeling en maakt deel uit van het Plan Steenuil in Ternat. De rode draad van het evenement is 'Bomen'. Een tipje van de sluier: Lena Mertens mag de aftrap geven van de Tiny Art Gallery met artistiek brei- en haakwerk en prachtige hopkransen. Tony Mussche plaatst houtsculpturen. Daarnaast is er keramisch werk te zien van Fien Monsieur, Marthe Vanhoutte en Ria De Troch. Je leest gedichten van Cecile Vanhoutte en er zijn de 'weidebabbels'.

Alle activiteiten kun je binnenkort terugvinden op www.tinyartgallery.be.

Ontdek jouw REGIONALE LANDSCHATTEN

Je landschap is een land-schat, vol heerlijke plekken en uitzichten om te ontdekken. Dit jaar zet Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei graag een aantal landschatten die we rijk zijn in de kijker. Beleef, lees en werk in het landschap! PenZine geeft jou alvast graag een overzicht van de eerste helft van het jaar.

JANUARI, SNOEIEN DOET BLOEIEN

Om je jonge hoogstamfruitbomen gezond en evenwichtig te laten uitgroeien is vorm-snoei sterk aan te bevelen. De eerste 5-10 jaren na de aanplant stuur je de vorm van de boom met een jaarlijkse snoeibeurt, doorgaans in de winter. Zo zorg je voor een open kroonstructuur, waar voldoende lucht en licht in kan. Dat levert ook het lekkerste fruit op.

Aan de voet van de Kesterheide in Gooik, langs de oude trambedding, vind je **Plattelandscentrum Paddenbroek**. Hier geniet je van een unieke hoogstamboomgaard. In Paddenbroek komen jaarlijks ruim 100 klassen, goed voor meer dan 3000 kinderen, om er te leren over natuur en milieu.

FEBRUARI, LAAT JE BEKNOTTEN

Het is gebruikelijk knotbomen te planten in rijen, vooral langs beken en grachten of open perceelsgrenzen. Een knotboom kan ook alleen staan en een mooie blik-vanger vormen, zelfs in de voortuin.

Het **Roofridderspad** is zo'n 7 km lang en brengt je langs knotbomenrijen, bossen, akkers en weilanden. Dit boeiende, afwisselende landschap vormt een belangrijk leefgebied van enkele Affligemse koesterburen, zoals de steenuil. Hier kan je wandelen in de eeuwenoude voetsporen van de monniken van de abdij van Affligem!

MAART, BAKT ZE!

In het boek 'Bouwen om te bakken' kom je alles te weten over hoe je een vervallen bak-oven weer tot leven wekt: Het is een praktische handleiding voor het gebruik, de bouw of de restauratie van authentieke bakovens. Iedereen die handig is, kan zelf aan de slag!

Niet enkel bakovens zijn klein bouwkundig erfgoed. Wij tippen een ander pareltje in de regio. Goed nieuws voor onze vleermuizen, want **de 19de eeuwse ijskelder op het domein van Levenslust vzw in Len-nik**, werd vakkundig gerestaureerd. Sinds deze winter dient de voor-malige ijskelder als winterverblijfplaats voor vleermuizen. En met succes, want er werden al twee baardvleermuizen aangetroffen!

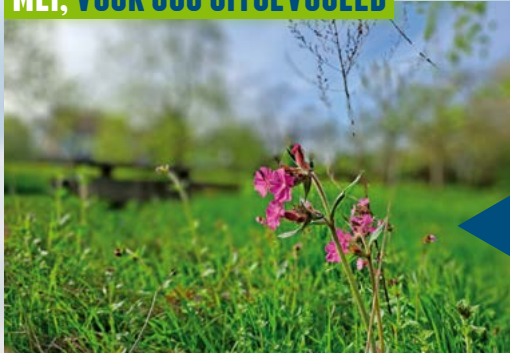
APRIL, STUURT JE WANDELEN

Ben je fan van wandelen, fietsen of erfgoed bewonderen? Bekijk www.regionale-landschappen.be/beleven en ontdek interessante natuurplekjes in jouw buurt.

De fantastische muurschilderingen van nationale en internationale street-artkunstenaars al opgemerkt in Halle? Dit kleurrijke verhaal pakte eerst de stationsbuurten en CC 't Vondel in en veroverde zo heel de stad. Eye-catcher is het betoverd bos waar dieren van origami tot leven komen. Dit werk van 2000 m² kleurt de bedrijfsmuur van kartonproducent Pacapime.

MEI, VOOR JOU UITGEVOGELD

Je hoeft niet altijd een bloemenweide in te zaaien. Met slechts twee maai-beurten per jaar (eind juni en begin september), het afvoeren van het maaisel en een beetje geduld kun je ook een prachtige bloemenweide creëren!

Wist je dat de tuin van de oude pastorie in Gaasbeek een hoogstamboomgaard herbergt? Dankzij maaibeheer geniet je er bovendien van de kleurenpracht van de wilde bloemen. De tuin is vrij toegankelijk. Geocache-liefhebbers: zet hier ook je speurneus op!

JUNI, SCHEER HOGE TOPPEN

Dankzij de bloemen (in het voorjaar) en bessen (in het najaar) biedt een bloesemheg voedsel aan insecten en vogels. Bij deze heggen snoei je alleen de sterkst groeiende takken terug, of je snoeit ze om de twee jaar stevig.

Breng een bezoekje aan de geboortebomgaard in Pepingen! Je geniet er van prachtige bloeiende meidoornhagen. Het is ook een uiterste geschikt picknickplekje. Zin om te wandelen? Doe dan zeker de vlinderwandeling die door de boomgaard passeert.

TIP

Hou deze pagina's bij zodat je vanaf januari weer aan de slag kan.

Op de website pajot-zenne.be krijg je elke maand nog extra tips & tricks én landschapsschatten.

DE KRACHT VAN DE *CROWD*: HALS PERKAMENT

We hebben een eeuweling! Op 21 december 2022 blies de Koninklijke Geschied- en Oudheidkundige Kring van Halle (KGOKH) 100 kaarsjes uit. Om aan die heuglijke gebeurtenis een blijvende meerwaarde te geven, zette de vereniging een opmerkelijke reddingsactie op touw: Hals perkament. Daarvan wilden we graag het fijne weten. Voorzitter Jurgen Vandebotermet legt de actie met plezier uit.

We vallen meteen met de deur in huis. Wat is Hals perkament en waarom is het zo belangrijk?

Doordat het Halse stadhuis in het verleden door allerlei rampen getroffen werd - van branden tot plunderingen - is maar een klein deel van de archieven uit de tijd van voor de Franse Revolutie bewaard gebleven. Elk oud document dat op Groot-Halle betrekking heeft, is dus waardevol, ook al is het van particuliere aard. Het bevat bijna zeker geschiedkundige gegevens die nergens anders terug te vinden zijn. Daarom roepen we het publiek op om ons te helpen om dergelijke perkamenten op te sporen. Ik ben er namelijk zeker van dat er

“We konden al 500 perkamenten akten uit de periode 1500-1650 verzamelen.”

nog heel wat akten, charters, oorkonden, cijnsboeken ... uit de voorbije eeuwen in allerlei lades en kasten van Hallenaren stof liggen te vergaren. Iedereen houdt ze bij als curiosum, ook al zijn ze geschreven in een onleesbaar en onbegrijpelijk Nederlands, Frans of misschien zelfs Latijn. De huidige eigenaar heeft er meestal geen boodschap aan. Voor de Kring kunnen ze echter van grote historische waarde zijn. Wie thuis nog een weerbarstig rolletje, een beduidend schriftje of een lijvige foliant heeft liggen, moet ons zeker contacteren [lacht]. We hopen ook dat door deze oproep een aantal belangrijke historische bronnen, die tot ver in de twintigste eeuw deel

Guy Lernout (secretaris), Jurgen Vandebotermet (voorzitter) en Dirk Vandenplas (ondervoorzitter en penningmeester) op het bordes van het historische stadhuis van Halle.

uitmaakten van het stads- of kerkarchief, terug boven water zullen komen. Dan denk ik bijvoorbeeld aan memorieboeken, vondelingenboeken, vonnissenboeken en registers die nu al enige tijd spoorloos zijn.

Wat willen jullie met die archiefstukken doen?

Intussen zijn we er zelf in geslaagd al 500 perkamenten akten uit de periode 1500-1650 te verzamelen. Die willen we graag terug in publiek bezit brengen. Momenteel zijn ze nog opgerold, vaak met touwtjes er omheen. Ze moeten daarom voorzichtig opengerold en vlak gemaakt worden en

350 perkamenten akten uit Halle in hun oorspronkelijke staat, voor restauratie.

deskundig gereinigd en gerestaureerd, want ze zijn doorheen de eeuwen zeer vuil geraakt, beschimmeld of zelfs gescheurd. Nadien zullen ze professioneel gedigitaliseerd worden en ontsloten via een publiek toegankelijke databank. De originelen zullen in optimale omstandigheden bewaard worden in het stadsarchief van Halle, beter gekend als den AST. En wie weet kan je ze daar ooit eens bewonderen tijdens een tentoonstelling.

Inwoners kunnen een perkamenten akte adopteren. Leg eens uit.

Ons project is een hele operatie bij wijze van spreken en kost uiteraard een flinke duit. Om de benodigde fondsen bijeen te krijgen, hebben we een inzamelingsactie opgezet. De Kring rekent daarvoor op de financiële steun van iedereen die het behoud van het Halse erfgoed belangrijk vindt. Als meter of peter kan je een perkamenten akte adopteren en zo de restauratie ervan mogelijk maken. Er zijn vier formules om te doneren. Met een donatie van 20 euro kan je al het verschil maken. Voorts willen we de lezers van PenZine vragen ons project onder de aandacht te brengen van familie, vrienden, kennissen, verenigingen ... Die brede steun is absoluut nodig.

Maar het gaat verder dan financiële ondersteuning?

Ja, zeker. We willen de akten niet alleen restaureren en voor de toekomst bewaren, we willen uiteraard ook weten wat erin staat en wat we eruit kunnen leren. Daarom moeten ze in klare tekst uitgeschreven worden, want het oude schrift kan je niet zomaar lezen. Daarvoor roepen we de hulp in van een twintigtal burgerwetenschappers, gedreven vrijwilligers die ons willen helpen de perkamenten te 'ontcijferen'. Daarom: ben je geïnteresseerd in geschiedenis en wil je graag meewerken aan een interessant en nuttig citizens science project en al doende nieuwe vaardigheden aanleren en (taal) historische kennis opdoen? Dan horen wij het graag! Al wie dus zin heeft om 'oud schrift' te leren lezen kan bij ons terecht. Wij zorgen voor alle nodige hulpmiddelen en helpen je op weg met een korte introductie cursus in teamverband. Transcriberen doe je thuis op de computer,

wanneer je er zin in hebt. Je doet zo veel of zo weinig als je zelf wil. Het enige wat we vragen, is dat je zorgvuldig te werk gaat. De transcripties zullen ook gebruikt worden om een AI-programma, Transkribus genaamd, mee te voeden, zodat die op termijn de akten zelf automatisch zal kunnen transcriberen. Het Rijksarchief is hiermee zopas gestart. Dat ook een heemkring dit doet, is toch wel vernieuwend en kan hopelijke anderen tot gelijkaardige initiatieven inspireren.

“We hopen andere verenigingen te inspireren.”

Wat hopen jullie hieruit te leren?

Deze 500 akten vormen een ware tijdscapsule die ons toelaat een nieuwe blik te werpen op het Halle uit de 16de eeuw, een periode waarover we maar weinig weten. De oudste parochieregisters, die nog zeer summier zijn, dateren van pas een eeuw later. Uit deze perkamenten komen we te weten welke families 500 jaar geleden al in de stad woonden, welke eigendommen ze kochten en verkochten, waar die gelegen waren, welke heerlijkheden en soorten gronden er bestonden en welke schepenbanken en laathoven voor die transacties bevoegd waren. Al die feiten, al eeuwen vergeten, komen zo terug aan het licht en onze burgerwetenschappers ontdekken ze terwijl ze de akten lezen en uitschrijven. Het resultaat van het onderzoek zal uiteraard zijn neerslag vinden in één of meer publicaties. Zo reddend we een stukje het historische geheugen van Halle. Kortom: het project 'Hals perkament' is een mooi cadeau van de Hallenaren, door de Hallenaren, aan de Hallenaren.

MEER INFO

www.hallensia.be/blog/perkament@hallensia.be

Een akte uit 1564, type chirograaf, lees je niet zomaar.

WIE TRAAAG REIST, KOMT VERDER

Gregor Dirven aan de route in Sint-Martens-Lennik

De Grote Routepaden vormen een netwerk van langeafstandswandelpaden door heel Europa. Twee GR-routes lopen deels door onze regio. Via de streek-GR Groene Gordel (148 km) wandel je door de Zennevallei en rond Brussel. Met de GR 512 Brabantse Heuvelroute (173 km) kan je een groot deel van het Pajottenland doorkruisen. Gregor Dirven is een van de vrijwilligers die instaat voor het uittekenen, aanduiden en promoten van deze mooie wandelwegen.

De routes zijn altijd in twee richtingen aangeduid met rood-witte tekens. Wie zorgt daarvoor?

In Vlaanderen zijn we in totaal met 240 vrijwilligers voor de Grote Routepaden. We zorgen niet enkel voor een regelmatige controle van de aanduidingen, maar ook het uitwerken van de infogidsen en de routes doen wij volledig. Met ons netwerk van vrijwilligers hebben we overal een goed zicht op die trajecten die eventueel tijdelijk aangepast of herlegd moeten worden. We zijn georganiseerd met provinciale werkingen en krijgen ondersteuning van ons secretariaat in Brussel. Nieuwe vrijwilligers zijn natuurlijk steeds welkom.

Wordt de GR door het Pajottenland regelmatig bewandeld?

Hoever wandelaars er precies zijn, weten we niet. De topogids verkoopt alvast goed en raakt stilaan uitverkocht. Dat is leuk, want bij elke heruitgave doen we ook een update en worden de routes verbeterd. Ik ben bijvoorbeeld nu al druk bezig met de lokale vrijwilligers om suggesties voor de nieuwe editie na te kijken. Hier aan de kerk van Sint-Martens-Lennik gaat de route een klein beetje herlegd worden, maar elders in het Pajottenland voorzien we grotere aanpassingen. Het zou fijn zijn dat andere verenigingen en initiatieven nog meer van onze routes gebruik maken

om zelf activiteiten te organiseren of arrangementen uit te werken.

Wat zijn de bijzonderheden van 'onze' GR?

De GR 512 is een van de oudste routes. Vroeger was het de rechtstreekse connectie van GR 5 naar GR 12, vandaar de benaming. Vandaag is de route 172 kilometer lang en loopt ze van Diest tot Geraardsbergen door Vlaams Brabant en Oost-Vlaanderen. Ongeveer de helft hiervan ligt in de regio Pajottenland en Zennevallei, het grootste deel over onverharde wegen. Deze GR is uniek qua hoogteverschillen en dus een stevige uitdaging. Geen enkele andere Vlaamse GR-route gaat zoveel omhoog en omlaag! Ik wandel zelf bijna 20 jaar en heb ondertussen ook de hele GR 512 afgewandeld. Aan de mensen

van het Pajottenland hoef ik niet uit te leggen hoe bijzonder mooi jullie landschappen zijn en hoe rustig het hier nog is in de buurt van Brussel.

Heb je nog bijzondere tips?

Enkele bijzondere plekken langs deze GR-route zijn café In de Oude Smis van Mekingingen in Sint-Pieters-Leeuw, de Zepposmolen in Onze-Lieve-Vrouw Lombeek en het Neigemobos op de grens van Gooik, Roosdaal en Ninove. Ik hoop dat iedereen geniet van deze route en nadien andere Grote Routepaden gaat verkennen in Vlaanderen en heel Europa.

“Geen enkele andere Vlaamse GR-route gaat zoveel omhoog en omlaag.”

MEER INFO
groteroutepaden.be

GR 512 BRABANTSE HEUVELROUTE

De route is volledig aangeduid en je kan de gpx gratis downloaden via de website. De mooie infogids geeft veel uitleg onderweg. De gids kost 20 euro voor niet-leden en 18 euro voor leden.

BLOEMEN IN BLOEI

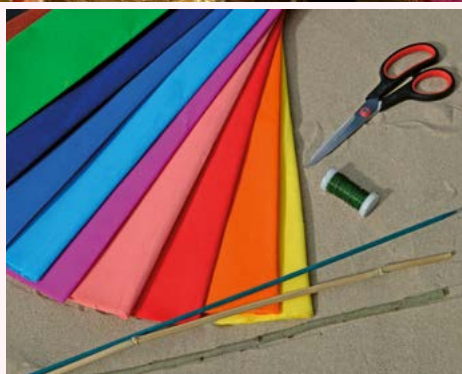
Wie tijdens de zomermaanden wel al eens de Belgische kust bezoekt, kent ze ongetwijfeld: zeeën van strandbloemen. Maar je hoeft echt niet naar zee om fleurige kunstwerkjes te creëren. In 6 stappen leggen we je uit hoe bloemen maakt die nooit verwelken.

WAT HEB JE NODIG?

- crêpepapier: groen voor de steel en verschillende kleuren voor de bloem
- schaar
- plakband
- stokjes
- ijzerdraad (liefst in het groen)

HOE MAAK JE HET?

- 1 Knip het papier in repen. Kies welke strandbloem je wil maken. Neem een strook papier en knip de bloemblaadjes in verschillende vormen uit.
- 2 Kies het soort hartje dat je wil maken. Dit gele meeldraadjeshartje maak je door het papier in dunne reepjes te knippen en tussen je vingers te rollen. Draai het papier rond je steeltje en maak vast met binddraad.
- 3 Wikkel de bloemblaadjes rond het steeltje. Probeer, terwijl je wikkel, de blaadjes ook een beetje te fronsen rond het steeltje. Maak het papier stevig vast met binddraad.
- 4 Herhaal stap 3 met mooie grote bloemblaadjes en maak vast met binddraad.
- 5 Wikkel een lange groene strook papier rond je steeltje. Begin onder de bloem en wikkel schuin naar beneden tot het midden van het steeltje.
- 6 Knip enkele groene bloemblaadjes uit en stop ze tussen de groene wikkel. Wikkel de groene strook papier verder tot beneden. Werk de steel af met binddraad.

MEER INSPIRATIE:

WIST JE DAT strandbloemen al meer dan 100 jaar de Belgische kust opfleuren? Dat maakt ze tot waardevol cultureel erfgoed. Het strandbloemenspel wordt van generatie op generatie doorgegeven en het verbindt bewoners van de kust met de toeristen uit het binnenland.

Duik deze zomer samen
met **Vlieg** in het
verleden en ontdek of
jij voelt wat ik voel

